

REGLUGERÐ RÁÐSINS (EB) nr. 1099/2009

2012/EES/59/24

frá 24. september 2009

um vernd dýra við aflifun (*)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 37. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar.

með hliðsjón af álitum Evrópuþingsins ⁽¹⁾,með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar Evrópubandalaganna ⁽²⁾,

að höfðu samráði við svæðanefndina,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Með tilskipun ráðsins 93/119/EB frá 22. desember 1993 um vernd dýra við slátrun eða dráp ⁽³⁾ voru settar sameiginlegar lágmarksreglur um vernd dýra við slátrun eða aflifun í Bandalaginu. Þeirri tilskipun hefur ekki verið breytt í veigamiklum atriðum síðan hún var samþykkt.
- 2) Aflifun dýra getur valdið þeim sársauka, nauð, ótta eða annars konar þjáningu, jafnvel við bestu tæknileg skilyrði sem völ er á. Tilteknar aðgerðir tengdar aflifun geta valdið dýrunum andlegu álagi og allar deyfingaraðferðir hafa í för með sér ákveðna ókosti. Rekstraraðilar eða sérhver aðili sem kemur að aflifun dýra skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til að koma í veg fyrir sársauka og lágmarka nauð og þjáningu dýra við slátrunar- eða aflifunarferlið,

að teknu tilliti til bestu starfsvenja á þessu sviði og aðferða sem heimilaðar eru samkvæmt þessari reglugerð. Því skal líta svo á að unnt sé að koma í veg fyrir sársauka, nauð eða þjáningu ef rekstraraðilar eða aðrir aðilar, sem koma að aflifun dýra, brjóta gegn einhverri af kröfunum í þessari reglugerð eða beita heimiludum aðferðum án þess að taka til athugunar hvort þær endurspegli nýjustu vísindapekkingu og valda dýrunum þar með, af gáleysi eða ásetningi, sársauka, nauð eða þjáningu.

- 3) Frá árinu 1974 hefur vernd dýra við slátrun eða aflifun fallið undir lög Bandalagsins og var styrkt umtalsvert með tilskipun 93/119/EB. Þó hefur orðið vart við verulegt misræmi milli aðildarríkjanna við framkvæmd þeirrar tilskipunar og bent hefur verið á alvarleg athugunarefni varðandi velferð dýra og mismun sem getur haft áhrif á samkeppnishæfni meðal rekstraraðila.

- 4) Velferð dýra er gildi Bandalagsins sem er bundið í bókun (nr. 33) um vernd og velferð dýra sem fylgir með í viðauka við stofnsáttmála Evrópubandalagsins (hér á eftir nefnd „bókun (nr. 33)“). Vernd dýra við slátrun eða aflifun varðar allan almenning og hefur áhrif á viðhorf neytenda gagnvart landbúnaðarafurðum. Þar að auki stuðlar bætt vernd dýra við slátrun að meiri kjötgæðum og hefur óbeint jákvæð áhrif á vinnuvernd í sláturhúsum.
- 5) Landslög, sem varða vernd dýra við slátrun eða aflifun, hafa áhrif á samkeppni og þar með einnig á virkni innri markaðar með afurðir úr dýraríkinu sem er að finna í I. viðauka við stofnsáttmála Evrópubandalagsins. Nauðsynlegt er að setja sameiginlegar reglur til að tryggja skynsamlega þróun innri markaðar fyrir þessar afurðir.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 303, 18.11.2009, bls. 1. Hentar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 75/2012 frá 30. apríl 2012 um breytingu á I. viðauka (Heilbrigði dýra og plantna) við EES-samninginn, sjá EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 50, 13.9.2012, bls. 4.

⁽¹⁾ Álit frá 6. maí 2009 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindunum).

⁽²⁾ Álit frá 25. febrúar 2009 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindunum).

⁽³⁾ Stjtið. EB L 340, 31.12.1993, bls. 21.

- 6) Matvælaöryggisstofnun Evrópu, sem komið var á fót með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 178/2002 frá 28. janúar 2002 um almennar meginreglur og kröfur samkvæmt lögum um matvæli, um stofnun Matvælaöryggisstofnunar Evrópu og um málsmeðferð vegna öryggis matvæla⁽¹⁾ hefur samþykkt tvö álit um velferðarþætti algengustu aðferða við deyfingu og aflifun tiltekinna dýrategunda, þ.e.a.s. um velferðarþætti algengustu aðferða sem beitt er við deyfingu og aflifun helstu nytjategunda dýra árið 2004 (on the welfare aspects of the main systems of stunning and killing the main commercial species of animals, in 2004) og um velferðarþætti algengustu aðferða sem beitt er við deyfingu og aflifun hjartardýra, geita, kanína, strúta, anda, gæsa og kornhæna, sem haldin eru í atvinnuskyni, árið 2006 (on the welfare aspects of the main systems of stunning and killing applied to commercially farmed deer, goats, rabbits, ostriches, ducks, geese and quail, in 2006). Lög Bandalagsins á þessu sviði skulu uppfærð til að taka tillit til þessara vísindalegu álita. Tilmæli um að hverfa í áföngum frá notkun koltvísýrings við aflifun svína og notkun vatnsbaða við deyfingu alifugla eru ekki í þessari reglugerð þar eð áhrifamatið leiddi í ljós að slík tilmæli væru ekki fjárhagslega hagkvæm í Evrópusambandinu á þessu stigi. Það er þó mikilvægt að þessari umræðu verði haldið áfram í framtíðinni. Í því skyni skal framkvæmdastjórnin gera skýrslu um hinar ýmsu aðferðir við deyfingu alifugla, einkum að því er varðar deyfingu þeirra í hópum í vatnsböðum, og leggja hana fyrir Evrópuþingið og ráðið. Önnur tilmæli skulu ennfremur falla utan þessarar reglugerðar þar eð þau varða tæknilega mæliþætti sem skulu vera hluti af framkvæmdarráðstöfunum eða viðmiðunarreglum Bandalagsins. Tilmæli varðandi eldisfisk eru ekki í þessari reglugerð því þörf er á frekara vísindalegu álitum og efnahagslegu mati á þessu sviði.
- 7) Árið 2007 samþykkti Alþjóðadýraheilbrigðisstofnunin heilbrigðisreglur um landdýr, sem fela í sér leiðbeiningar um slátrun dýra og um aflifun dýra vegna sjúkdómsvarna. Í þessum alþjóðlegu viðmiðunarreglum er að finna tilmæli varðandi meðhöndlun, skorðun, deyfingu og blóðtæmingu dýra í slátruhúsum og aflifun dýra þegar smitsjúkdómar koma upp. Því skal einnig taka tillit til þessara alþjóðlegra krafna í þessari reglugerð.
- 8) Frá því að tilskipun 93/119/EB var samþykkt hefur löggjöf Bandalagsins um öryggi matvæla, sem gildir fyrir slátruhús, verið breytt á veigamikinn hátt með samþykkt reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 852/2004 frá 29. apríl 2004 um hollustuhætti sem varða matvæli⁽²⁾ og reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 853/2004 frá 29. apríl 2004 um sérstakar reglur um hollustuhætti sem varða matvæli úr dýraríkinu⁽³⁾. Í þessum reglugerðum er lögð áhersla á ábyrgð stjórnenda matvælafyrirtækja til að tryggja öryggi matvæla. Slátruhús falla einnig undir málsmeðferð um fyrirframsamþykki þar sem lögbæra yfirvaldið skoðar byggingu, skipulag og búnað til að tryggja að þau séu í samræmi við samsvarandi tæknireglur um öryggi matvæla. Athugunarefni er varða velferð dýra skulu samþætt betur í slátruhúsum, byggingu þeirra og skipulagi svo og í þeim búnaði sem þar er notaður.
- 9) Opinbert eftirlit með fæðukeðjunni hefur einnig verið endurskipulagt með samþykkt reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 882/2004 frá 29. apríl 2004 um opinbert eftirlit til að staðfesta að lög um föður og matvæli og reglur um heilbrigði og velferð dýra séu virt⁽⁴⁾ og reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 854/2004 frá 29. apríl 2004 um sértækar reglur um skipulag opinbers eftirlits með afurðum úr dýraríkinu sem eru ætlaðar til mannelis⁽⁵⁾.
- 10) Þau skilyrði sem eru til staðar við aflifun dýra sem notuð eru í landbúnaði hafa bein eða óbein áhrif á markaðinn fyrir matvæli, föður eða aðrar afurðir og á samkeppnishæfni viðkomandi rekstraraðila. Af þeim sökum skulu slíkar aflifunaraðgerðir falla undir lög Bandalagsins. Húsdýr á borð við hesta, asna, nautgrip, sauðfé, geitur eða svín, sem haldin eru á hefðbundinn hátt, er þó einnig hægt að halda í öðrum tilgangi, t.d. sem gæludýr, sýningadýr, vinnudýr eða til íþróttaiðkunar. Þegar aflifun dýra af slíkum tegundum leiðir af sér framleiðslu á matvælum eða öðrum afurðum skulu þessar aðgerðir falla undir gildissvið þessarar reglugerðar. Aflifun villtra dýra eða flækingsdýra í þeim tilgangi að fækka í stofninum skal því ekki falla undir gildissvið þessarar reglugerðar.
- 11) Lífeðlisfræðileg einkenni fiska og landdýra eru afar ólík og slátrun og aflifun eldisfisks fer fram við allt öðruvísi aðstæður, einkum að því er varðar skoðunarferlið. Rannsóknir á deyfingu fisks eru ennfremur mun skemur á veg komnar en að því er varðar aðrar aldar dýrategundir. Koma skal á aðskildum kröfum varðandi vernd fiska við aflifun. Ákvæði sem gilda um fiska skulu því, eins og sakir standa, takmarkast við mikilvægar meginreglur. Frekari aðgerðir Bandalagsins skulu byggðar á vísindalegu áhættumati Matvælaöryggisstofnunar Evrópu á slátrun og aflifun fisks, þar sem tekið er tillit til félagslegra, efnahagslegra og stjórnsýslulegra áhrifa.

(1) Stjtið. EB L 31, 1.2.2002, bls. 1.

(2) Stjtið. ESB L 139, 30.4.2004, bls. 1.

(3) Stjtið. ESB L 139, 30.4.2004, bls. 55.

(4) Stjtið. ESB L 191, 28.5.2004, bls. 1.

(5) Stjtið. ESB L 226, 25.6.2004, bls. 83.

- 12) Það er siðferðileg skylda að aflifa dýr í framleiðslu, sem eru sárkvalin, ef engin fjárhagslega hagkvæm aðferð er fyrir hendi til að lina slíkar kvalir. Í flestum tilvikum er hægt að aflifa dýr við viðeigandi velferðarskilyrði. Við sérstakar aðstæður, t.d. þegar slys verða á afskekktum stöðum þar sem hæft starfsfólk og viðeigandi búnaður kemst ekki til dýranna, gæti þó fylgni við bestu velferðarreglur framlengt þjáningu þeirra. Með velferð dýranna í huga er því rétt að tiltekin ákvæði þessarar reglugerðar skuli ekki gilda um neyðaraflifun (*e. emergency killing*).
- 13) Dýr geta stundum verið hættuleg mönnum og mögulega stofnað mannlífum í hættu, valdið alvarlegum meiðslum eða borið með sér lífshættulega sjúkdóma. Alla jafna er komið í veg fyrir þessa áhættu með því að skorða dýrin á réttan hátt en einnig kann að vera nauðsynlegt að aflifa hættuleg dýr til að binda enda á slíka áhættu við tilteknar aðstæður. Við slíkar aðstæður er ekki alltaf hægt að framkvæma aflifun við bestu mögulegu velferðarskilyrði vegna neyðarástandsins. Því er nauðsynlegt að veita undanþágu frá þeirri skyldu að deyfja dýr eða aflifa þau tafarlaust í slíkum tilvikum.
- 14) Dýraveiðar eða frístundafiskveiðar fara fram við kringumstæður þar sem skilyrði til aflifunar eru afar ólík þeim sem beitt er þegar um er að ræða alidýr og sérstök löggjöf gildir um dýraveiðar. Því er rétt að aflifun, sem fer fram við dýraveiðar eða frístundafiskveiðar, falli ekki undir gildissvið þessarar reglugerðar.
- 15) Í bókun nr. (33) er lögð áhersla á nauðsyn þess að virða lög eða stjórnsýsluákvæðanir og siðvenjur aðildarríkjanna, einkum í tengslum við trúarlega siði, menningarhefðir og menningararfleifð svæða, við mótun og framkvæmd stefnu Bandalagsins, m.a. að því er varðar landbúnað og innri markað. Því er rétt að menningarviðburðir, þar sem fylgni við kröfur um velferð dýra myndi hafa neikvæð áhrif á viðkomandi viðburð sem slíkan, falli ekki undir gildissvið þessarar reglugerðar.
- 16) Auk þess vísa menningarhefðir til rótgróins eða venjubundins hugsanamynsturs, aðgerðar eða hegðunar sem gengið hefur í arf og felur í raun í sér hugmyndina um eitthvað sem sótt hefur verið til forvera eða forveri hefur látið í té. Þær stuðla að því að styrkja forn félagsleg tengsl milli kynslóða. Að því tilskildu að slíkar aðgerðir hafi ekki áhrif á markaðinn fyrir afurðir úr dýraríkinu og að tilgangur þeirra sé ekki að framleiða afurðir er rétt að aflifun dýra, sem fer fram við slíka viðburði, falli ekki undir gildissvið þessarar reglugerðar.
- 17) Slátrun alifugla, kanína og héra til einkaneyslu fer ekki fram á mælikvarða sem líklegt er að muni hafa áhrif á samkeppnishæfni slátruhúsa sem rekin eru í atvinnuskyni. Þær aðgerðir, sem væru nauðsynlegar af hálfu opinberra yfirvalda til að finna og hafa eftirlit með slíkri starfsemi, yrðu ekki hóflegar með tilliti til þess vanda sem mögulega þyrfti að leysa. Því er rétt að slík starfsemi falli ekki undir gildissvið þessarar reglugerðar.
- 18) Undanþága frá deyfingu þegar um er að ræða slátrun samkvæmt trúarlegum helgisiðum, sem fer fram í slátruhúsi, var veitt með tilskipun 93/119/EB. Þar eð ákvæði Bandalagsins, sem gilda um slátrun samkvæmt trúarlegum helgisiðum, hafa verið lögleidd á ólíkan hátt eftir landsbundnu sambengi og með hliðsjón af því að í landsbundnum reglum er tekið tillit til þátta sem ganga lengra en tilgangur þessarar reglugerðar er mikilvægt að undanþágan frá deyfingu dýra, áður en þeim er slátrað, gildi áfram en þó skal hverju aðildarríki eftirlátið ákveðið dreiffræði. Í þessari reglugerð er því trúfrelsi og réttur fólks til að rækja trú sína eða sannfæringu með guðsþjónustu, boðun, breytni og helgihaldi virtur eins og bundið er í 10. gr. sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi.
- 19) Nægileg vísindabekking liggur fyrir til að sýna fram á að hryggdýr séu skyni gæddar verur og skuli því falla undir gildissvið þessarar reglugerðar. Hins vegar er ekki algengt að ala skriðdýr og froskdýr í Bandalaginu og því er hvorki viðeigandi né hóflegt að þau falli undir gildissvið hennar.
- 20) Margar aflifunaraðferðir valda dýrum sársauka. Því er nauðsynlegt að deyfja dýrin þannig að þau missi meðvitund og finni ekki til, áður en eða um leið og aflifun fer fram. Það er flókið að mæla meðvitundarleysi og sársaukaskyn hjá dýri og slíkt þarf að fara fram samkvæmt vísindalega samþykktri aðferðafræði. Vöktun með álestrartæki skal þó fara fram til að meta skilvirkni aðferðarinnar við raunhæfar aðstæður.
- 21) Vöktun á skilvirkni deyfingar byggir aðallega á mati á meðvitund og sársaukaskyni dýranna. Meðvitund dýrs er fyrst og fremst geta þess til að finna til og stjórna hreyfingum sínum. Þó svo að vissar undantekningar séu til staðar, t.d. lömum með rafmagni eða á annan hátt, má gera ráð fyrir að dýr sé meðvitundarlaust þegar það getur ekki staðið upprétt á eðlilegan hátt, er ekki vakandi og sýnir ekki merki um jákvæðar eða neikvæðar tilfinningar s.s. ótta eða streitu. Sársaukaskyn dýrs er fyrst og fremst geta þess til að finna sársauka. Almennt séð má gera ráð fyrir að dýr finni ekki sársauka þegar það sýnir enga svörun eða viðbrögð við áreiti á borð við hljóð, lykt, ljós eða líkamlega snertingu.

- 22) Nýjar deyfingaraðferðir eru þróaðar reglulega og lagðar fram á markaðinum til að bregðast við nýjum viðfangsefnum í landbúnaði og kjötiðnaði. Því er mikilvægt að heimila framkvæmdastjórninni að samþykka nýjar deyfingaraðferðir og viðhalda um leið samræmdu og öflugu verndarstigi fyrir dýr.
- 23) Viðmiðunarreglur Bandalagsins eru gagnlegar til að veita rekstraraðilum og lögbærum yfirvöldum nákvæmar upplýsingar um þá mæliþætti sem nota skal til að tryggja öflugt verndarstig fyrir dýr og viðhalda um leið jöfnum samkeppnisskilyrðum fyrir rekstraraðila. Því er nauðsynlegt að heimila framkvæmdastjórninni að taka saman slíkar viðmiðunarreglur.
- 24) Sumar deyfingaraðferðir geta leitt til dauða á sársaukalausán hátt og valda dýrunum sem minnsti nauð eða þjáningu, háð því hvernig þeim er beitt við slátrunar- eða aflífunarferlið. Aðrar deyfingaraðferðir leiða ekki endilega til dauða og dýrin kunna að komast aftur til meðvitundar eða finna sársauka við sársaukafullar aðgerðir sem síðar fara fram. Því skulu aðrar aðferðir, sem valda öruggum dauða áður en dýrin komast aftur til meðvitundar, koma til fyllingar slíkum aðferðum. Því er nauðsynlegt að tilgreina hvaða deyfingaraðferðum þurfi að fylgja eftir með aflífunaraðferð.
- 25) Þau skilyrði sem dýr eru deyfð við og árangur slíkrar deyfingar eru í raun breytileg af margvíslegum ástæðum. Því skal framkvæma reglulegt mat á árangri deyfingar. Í því skyni skulu rekstraraðilar koma á dæmigerðu úrtaki til að hafa eftirlit með skilvirkni deyfingaraðferða sinna með tilliti til þess hversu einsleitur dýrahópurinn er og annarra mikilvægra þátta, s.s. búnaðarins sem er notaður og starfsfólksins sem á í hlut.
- 26) Sumar deyfingaraðferðir kunna að reynast nægilega áreiðanlegar til að aflífa dýrin varanlega við allar kringumstæður ef tilteknum lykilmæliþáttum er beitt. Í slíkum tilvikum væri hvorki nauðsynlegt né hóflegt að hafa eftirlit með deyfingunni. Því er rétt að kveða á um möguleikann á því að veita undanþágur frá þeirri skyldu að hafa eftirlit með deyfingu þegar nægileg vísindagögn liggja fyrir til stuðnings því að tiltekin deyfingaraðferð hafi í för með sér endanlegan dauða allra dýra við tiltekna, viðskiptalegar kringumstæður.
- 27) Velferð dýra ræðst að miklu leyti af daglegum rekstri og áreiðanlegar niðurstöður fást aðeins ef rekstraraðilar þróa vöktunartæki til að leggja mat á árangurinn af rekstrinum. Því skal þróa staðlaðar verklagsreglur á öllum stigum framleiðsluferlisins og skulu þær vera áhættutengdar. Þær skulu fela í sér skýr markmið, ábyrgðaraðila, aðferðir og mælanleg viðmið auk vöktunar- og skráningarferla. Lykilmæliþættir, sem settir eru fram fyrir hverja deyfingaraðferð, skulu tilgreindir þannig að öll dýr sem gangast undir ferlið séu deyfð á viðeigandi hátt.
- 28) Vel þjálfað og hæft starfsfólk bætir þau skilyrði sem dýr eru meðhöndluð við. Hæfni, að því er varðar velferð dýra, bendir til þekkingar á helstu atferlismynstrum og þörfum viðkomandi dýrategundar og einnig á atriðum sem eru til marks um meðvitund og sársaukaskyn. Slík hæfni felur einnig í sér tæknilega sérþekkingu á deyfingarbúnaðinum sem er notaður. Starfsfólki, sem framkvæmir tiltekna slátrunaraðgerðir, og fólki, sem hefur umsjón með árstíðabundinni aflífun loðdýra, skal því skylt að hafa hæfisskírteini sem gildir um þær aðgerðir sem þau framkvæma. Hins vegar væri óhóflegt, með tilliti til þeirra markmiða sem stefnt er að, að gera kröfu um að annað starfsfólk sem aflífar dýr skuli hafa hæfisskírteini.
- 29) Ætla má að starfsfólk, sem býr yfir nokkurra ára reynslu, búi einnig yfir tiltekinni sérþekkingu. Því skal kveða á um umbreytingarákvæði í þessari reglugerð að því er varðar kröfur um hæfisskírteini þegar slíkt starfsfólk á í hlut.
- 30) Deyfingarbúnaður er þróaður og hannaður þannig að hann sé skilvirkur í tilteknu samhengi. Framleiðendur skulu því láta notendum í té ítarleg fyrirmæli um þau skilyrði sem gilda um notkun og viðhald búnaðarins til að tryggja velferð dýranna eins og best verður á kosið.
- 31) Deyfingar- og skorðunarbúnaði skal viðhalda á tilhlýðilegan hátt til að tryggja skilvirkni. Það kann að reynast nauðsynlegt að skipta um tiltekna hluta búnaðar, sem er mikið notaður, og skilvirkni búnaðar, sem er aðeins notaður af og til, getur jafnvel versnað vegna tæringar eða annarra umhverfislegra þátta. Að sama skapi þarf einnig að kvarða ýmsan búnað á nákvæman hátt. Rekstraraðilar eða aðrir aðilar sem koma að aflífun dýra skulu því koma á verklagsreglum um viðhald á slíkum búnaði.
- 32) Nauðsynlegt er, vegna öryggis starfsfólks og réttur beitingar sumra deyfingaraðferða, að skorða dýr. Skorðun er þó líkleg til að valda dýrinu nauð og því skal henni beitt í eins stuttan tíma og mögulegt er.

- 33) Ef deyfingarferli bregðast getur það valdið dýrunum þjáningu. Í þessari reglugerð skal því kveða á um viðeigandi varadeyfingarbúnað sem skal vera til staðar til að lágmarka sársauka, nauð eða þjáningu dýranna.
- 34) Umfang slátrunar á alifuglum, kaninum og hérum, sem fer fram til beinnar afhendingar á litlu magni af kjöti til lokaneytanda eða smásöluþyrirtækis á staðnum sem afhendir slíkt kjöt beint til lokaneytanda sem nýtt kjöt, er mismunandi milli aðildarríkja vegna landsreglna sem gilda um slíka starfsemi í samræmi við d-lið 3. mgr. 1. gr. og 4. gr. reglugerðar (EB) nr. 853/2004. Hins vegar er mikilvægt að tryggja að tilteknar lágmarkskröfur um velferð dýra gildi einnig um slíka starfsemi.
- 35) Að því er varðar slátrun dýra úr tilteknum flokkum dýra til einkaneytandi, öðrum en alifuglum, kaninum og hérum, skulu tilteknar lágmarkskröfur Bandalagsins gilda, t.d. varðandi deyfingu fyrir aflifun, auk landsreglna sem þegar eru í gildi. Því þykir rétt að tryggja að einnig séu settar lágmarksreglur um velferð dýra í þessari reglugerð.
- 36) Í reglugerð (EB) nr. 854/2004 er kveðið á um skrá yfir starfsstöðvar þaðan sem innflutningur til Bandalagsins á tilgreindum afurðum úr dýraríkinu er leyfður. Að því er varðar þessa skrá skal taka tillit til almennra krafna og viðbótarkrafna sem gilda um slátruhús og mælt er fyrir um í þessari reglugerð.
- 37) Bandalagið leitast við að koma á ströngum velferðar-kröfum um búfjárstofna um allan heim, einkum í tengslum við viðskipti. Bandalagið styður sérstakar kröfur og tilmæli Alþjóðadýraheilbrigðisstofnunarinnar er varða velferð dýra, þ.m.t. um slátrun dýra. Taka skal tillit til slíkra krafna og tilmæla þegar tryggja þarf jafngildi við kröfur Bandalagsins samkvæmt þessari reglugerð að því er varðar innfluttar vörur.
- 38) Leiðbeiningar um góðar starfsvenjur, sem samtök rekstraraðila taka saman, eru verðmæt tæki til að hjálpa rekstraraðilum að fara að tilteknum kröfum sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð, t.d. að því er varðar þróun og framkvæmd staðlaðra verklagsreglna.
- 39) Hönnun slátruhúsa og búnaðarins sem þar er notaður miðast við tiltekna flokka og tiltekinn fjölda dýra. Ef farið er yfir þann fjölda eða búnaðurinn er notaður í tilgangi sem hann er ekki hannaður fyrir þáð neikvæð áhrif á velferð dýranna. Upplýsingum um þessa þætti skal því miðla til lögbærra yfirvalda og skulu vera hluti af málsmeðferð við samþykki fyrir slátruhús.
- 40) Færanleg slátruhús draga úr þörfinni á því að flytja dýr langar leiðir og geta því stuðlað að því að tryggja velferð dýra. Tæknilegar hömlur færanlegra slátruhúsa eru þó ólíkar þeim sem eiga við um föst slátruhús og af þessum sökum kann að vera nauðsynlegt að aðlaga tæknireglur. Því skal í þessari reglugerð veita möguleika á því að fastsetja undanþágur sem undanþiggja færanleg slátruhús kröfum um byggingu, skipulag og búnað slátruhúsa. Meðan þess er beðið að slíkar undanþágur séu samþykktar er rétt að heimila aðildarríkjum að koma á eða viðhalda landsreglum um færanleg slátruhús.
- 41) Framfarir í vísindum og tækni eiga sér stað reglulega að því er varðar byggingu, skipulag og búnað slátruhúsa. Því er mikilvægt að heimila framkvæmdastjórninni að aðlaga kröfurnar sem gilda um byggingu, skipulag og búnað slátruhúsa og viðhalda um leið samræmdu og öflugum verndarstigi fyrir dýr.
- 42) Viðmiðunarreglur Bandalagsins eru gagnlegar til að veita rekstraraðilum og lögbærum yfirvöldum nákvæmar upplýsingar um byggingu, skipulag og búnað slátruhúsa til að tryggja öflugt verndarstig fyrir dýr og viðhalda um leið jöfnum samkeppnisskilyrðum fyrir rekstraraðila. Því er nauðsynlegt að heimila framkvæmdastjórninni að samþykkja slíkar viðmiðunarreglur.
- 43) Þegar slátrað er án deyfingar verður að skera dýr á háls á nákvæman hátt með beittum hníf til að lágmarka þjáningu þeirra. Þar að auki er líklegt að blóðtæming dýra, sem ekki eru skorðuð með vélrænum hætti eftir að þau eru skorin, taki lengri tíma og framlengi þar með þjáningu þeirra að óþörfu. Nautgripir, sauðfé og geitur eru algengustu tegundirnar sem slátrað er með þessari aðferð. Því skulu jörturdýr, sem slátrað er án deyfingar, skorðuð hvert fyrir sig og með vélrænum hætti.
- 44) Framfarir í vísindum og tækni eiga sér stað reglulega að því er varðar meðhöndlun og skorðun dýra í slátruhúsum. Því er mikilvægt að heimila framkvæmdastjórninni að aðlaga kröfurnar sem gilda um meðhöndlun og skorðun dýra fyrir slátrun og viðhalda um leið samræmdu og öflugum verndarstigi fyrir dýr.

- 45) Viðmiðunarreglur Bandalagsins eru gagnlegar til að veita rekstraraðilum og lögbærum yfirvöldum nákvæmar upplýsingar um meðhöndlun og skorðun dýra fyrir slátrun til að tryggja öflugt verndarstig fyrir dýrin og viðhalda um leið jöfnum samkeppniskeyrðum fyrir rekstraraðila. Því er nauðsynlegt að heimila framkvæmdastjórninni að samþykkja slíkar viðmiðunarreglur.
- 46) Reynsla sem fengist hefur í sumum aðildarríkjum sýnir að ef sérstaklega hæfur einstaklingur er útnefndur velferðarfulltrúi dýra og falið að samræma og fylgja eftir framkvæmd verkátta er varða velferð dýra í sláturhúsum hafi það í för með sér jákvæð áhrif á velferð dýra. Því skal beita þessari ráðstöfun í gervöllu Bandalaginu. Velferðarfulltrúi dýra skal hafa nægilegt vald og tæknilega færni til að láta starfsfólki sem vinnur við sláturlínuna í té viðeigandi leiðbeiningar.
- 47) Lítil sláturhús sem mestmegnis fást við beina sölu matvæla til lokaneytenda þurfa ekki á flóknu stjórnkerfi að halda til að framkvæma almennar meginreglur þessarar reglugerðar. Í slíkum tilvikum væri krafan um velferðarfulltrúa dýra því óhófleg með tilliti til markmiðanna sem stefnt er að og því skal í þessari reglugerð kveða á um undanþágu frá þeirri kröfu þegar slík sláturhús eiga í hlut.
- 48) Niðurskurður hefur oft í för með sér hættustjórnun með samhliða forgangsatridum, t.d. heilbrigði dýra, lýðheilsu, umhverfið eða velferð dýra. Þó mikilvægt sé að fara að reglum um velferð dýra á öllum stigum niðurskurðarferlisins getur sú staða komið upp við sérstakar aðstæður að fylgni við þær reglur geti stofnað heilbrigði manna í hættu eða hægt verulega á útrýmingarferli sjúkdóms og þar með haft í för með sér að fleiri dýr veikist og deyi.
- 49) Því skal lögbærum yfirvöldum heimilað að víkja frá tilteknum ákvæðum þessarar reglugerðar í hverju tilviki fyrir sig ef heilbrigðisástand dýra krefst þess að dýr séu aflífuð í neyðartilfellum og/eða ef engir hentugir valkostir eru fyrir hendi til að tryggja þeim bestu mögulegu velferð. Slíkar undanþágur skulu þó ekki koma í stað viðeigandi skipulagningar. Í þessu skyni skal bæta skipulagninguna og velferð dýra skal tekin inn í viðbragðsáætlanir við smitsjúkdómum á viðeigandi hátt.
- 50) Að því er varðar málsmeðferð við tilkynningu um dýrasjúkdóma þá er tilkynnt um uppkomu sjúkdóma í samræmi við tilskipun ráðsins 82/894/EBE frá 21. desember 1982 um tilkynningu dýrasjúkdóma innan Bandalagsins ⁽¹⁾ gegnum tilkynningarkerfið fyrir dýrasjúkdóma. Sem stendur lætur tilkynningakerfið fyrir dýrasjúkdóma ekki í té nákvæmar upplýsingar um velferð dýra, en kann að verða breytt á þá leið í framtíðinni. Því skal gera ráð fyrir undanþágu frá kvöðinni um skýrslugjöf að því er varðar velferð dýra þegar um niðurskurð er að ræða, með frekari þróun tilkynningakerfisins fyrir dýrasjúkdóma í huga.
- 51) Nútíma deyfingar- og skorðunarbúnaður verður sífellt flóknari og háþróaðri og krefst sérstakrar sérþekkingar og greiningar. Aðildarríki skulu því tryggja að lögbær yfirvöld hafi aðgang að nægilegum vísindalegum stuðningi, sem embættismenn geti snúið sér til þegar meta þarf búnað eða aðferðir til að deyfa dýr.
- 52) Skilvirkni hvernar deyfingaraðferðar grundvallast á eftirliti með lykilmælþáttum og reglulegu mati á aðferðinni. Mikilvægt er að þróa leiðbeiningar um góðar starfsvenjur og verklagsreglur um vöktun í tengslum við aflifun dýra til að láta rekstraraðilum í té viðeigandi leiðbeiningar um velferð dýra. Við gerð slíkra leiðbeininga er þörf á vísindalegri hagnýtri reynslu og málamiðlunarsamkomulagi milli hagsmunaaðila. Því skulu tilvísunarmiðstöðvar eða -netkerfi í hverju aðildarríki framkvæma þetta verkefni í samstarfi við viðkomandi hagsmunaaðila.
- 53) Afhending hæfisskírteina skal fara fram á samræmdan hátt. Stofnanir eða aðilar, sem gefa út hæfisskírteini, skulu því viðurkenndir samkvæmt samræmdum kröfum sem meta skal á vísindalegan hátt. Því skal aðili, sem lætur í té vísindalegan stuðning í samræmi við 20. gr., gefa álit sitt, ef nauðsyn krefur, á getu og hæfi stofnana eða aðila sem gefa út hæfisskírteini.
- 54) Í reglugerð (EB) nr. 882/2004 er kveðið á um tilteknar aðgerðir sem lögbæra yfirvaldið skal grípa til ef ekki er farið að tilskildum ákvæðum, einkum að því er varðar reglur um velferð. Til samræmis við það er einungis nauðsynlegt að kveða á um viðbótaraðgerðir, sem grípa skal til, sem miðast sérstaklega við þessa reglugerð.
- 55) Í reglugerð (EB) nr. 178/2002 er kveðið á um að Matvælaöryggisstofnun Evrópu skuli stuðla að tengslamyndun milli samtaka sem starfa á þeim sviðum sem falla undir markmið Matvælaöryggisstofnunarinnar í því skyni að greiða fyrir vísindasamstarfi, upplýsingaskiptum, þróun og framkvæmd sameiginlegra verkefna, sem og skiptum á sérfræðiþekkingu og bestu starfsvenjum á sviði laga um matvæli.

(¹) Stjóð. EB L 378, 31.12.1982, bls. 58.

56) Afhending hæfisskirteina og hjálfunarnámskeið skulu fara fram á samræmdan hátt. Í þessari reglugerð skal því mæla fyrir um skyldur aðildarríkjanna að því er þetta varðar og það fyrirkomulag sem gilda skal um veitingu, tímabundna niðurfellingu eða afturköllun hæfisskirteina.

57) Evrópskir borgarar gera ráð fyrir að farið sé að lágmarksreglum um velferð dýra við slátrun þeirra. Á tilteknum svæðum ráðast viðhorf gagnvart dýrum einnig af viðhorfum á landsvísu og í sumum aðildarríkjum er uppi krafa um að viðhalda skuli eða samþykkja ítarlegri reglur um velferð dýra en þær sem samþykktar eru á vettvangi Bandalagsins. Til að tryggja hag dýra og að því tilskildu að það hafi ekki áhrif á starfsemi innri markaðarins þykir rétt að veita aðildarríkjum ákveðið svigrúm til að viðhalda eða, þegar um er að ræða tiltekin sérsvið, samþykkja ítarlegri landsreglur.

Mikilvægt er að tryggja að aðildarríki beiti ekki slíkum landsreglum þannig að það hafi áhrif á rétta starfsemi innri markaðarins.

58) Á einhverjum sviðum, sem falla undir gildissvið þessarar reglugerðar, þarf ráðið á frekari vísindalegum, félagslegum og hagfræðilegum upplýsingum að halda áður en ítarlegar reglur eru fastsettar, einkum að því er varðar eldisfisk og það þegar nautgripir eru skorðaðir með því að snúa þeim á bakið. Því er nauðsynlegt að framkvæmdastjórnin veiti ráðinu þessar upplýsingar áður en hún leggur til einhverjar breytingar á þessum sviðum reglugerðarinnar.

59) Skipulag, uppbygging og búnaður sláturhúsa krefst skipulags og fjárfestingar til lengri tíma. Til samræmis við það skal kveða á um viðeigandi umbreytingartímabil í þessari reglugerð til að taka tillit til þess tíma sem nauðsynlegur er til að gera iðnaðinum kleift að aðlagast samsvarandi kröfum sem settar eru fram í þessar reglugerð. Á þeim tíma skulu kröfurnar í tilskipun 93/119/EB, er varða skipulag, byggingu og búnað sláturhúsa, gilda áfram.

60) Aðildarríkin skulu mæla fyrir um reglur um viðurlög við brotum á ákvæðum þessarar reglugerðar og sjá til þess að þeim sé framfylgt. Þessi viðurlög skulu vera skilvirk, í réttu hlutfalli við brotið og letjandi.

61) Þar eð aðildarríkin geta ekki fyllilega náð markmiðum þessarar reglugerðar, þ.e. að tryggja samhæfða nálgun að því er varðar velferðarkröfur fyrir dýr við aflifun, og þeim verður þar af leiðandi betur náð á vettvangi

Bandalagsins vegna umfangs og áhrifa þessarar reglugerðar, er Bandalaginu heimilt að samþykkja ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna sem sett er fram í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við dreifræðisregluna, eins og sett er fram í þeirri grein, er nauðsynlegt og viðeigandi til að ná því markmiði að mæla fyrir um sértækar reglur um aflifun dýra til framleiðslu á matvælum, ull, húð, loðfeldi eða öðrum afurðum og um tengdar aðgerðir. Í þessari reglugerð er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur til að ná því markmiði.

62) Nauðsynlegar ráðstafanir til framkvæmdar þessari reglugerð skulu samþykktar í samræmi við ákvörðun ráðsins 1999/468/EB frá 28. júní 1999 um reglur um meðferð framkvæmdavalds sem framkvæmdastjórninni er falið ⁽¹⁾.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA

I. KAFLI

EFNI, GILDISSVIÐ OG SKILGREININGAR

1. gr.

Efni og gildissvið

1. Í þessari reglugerð er mælt fyrir um reglur um aflifun dýra sem eru ræktuð eða haldin til framleiðslu á matvælum, ull, húð, loðfeldi eða öðrum afurðum og einnig um aflifun dýra vegna niðurskurðar og tengdar aðgerðir.

Þegar um er að ræða fisk gilda þó einungis kröfurnar sem mælt er fyrir um í 1. mgr. 3. gr.

2. Ákvæði II. kafla, að undanskildum ákvæðum 1. og 2. mgr. 3. gr., sem og ákvæði III. og IV. kafla, að undanskildum ákvæðum 19. gr., skulu ekki gilda um neyðaraflifun, sem fer fram utan sláturhúss, eða þar sem bráð og alvarleg hætta myndi stöðja að heilbrigði og öryggi manna ef þessum ákvæðum væri hlítt.

3. Þessi reglugerð gildir ekki:

a) ef dýr eru aflífuð:

i. í tengslum við vísindalegar tilraunir sem fara fram undir eftirliti lögbærs yfirvalds,

⁽¹⁾ Stjóð. EB L 184, 17.7.1999, bls. 23.

- ii. í tengslum við dýraveiðar eða frístundafiskveiðar,
 - iii. í tengslum við menningar- eða íþróttaviðburði,
- b) um alifugla, kanínur og héra, sem eigandi þeirra slátrar utan sláturhúss, til einkaneytlu.

sem ekkert kjöt eða aðrar dýraafurðir eru framleiddar eða þar sem slík framleiðsla er óverulegur hluti af viðburðinum sem slíkum og ekki efnahagslega marktæk,

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „aflifun“: hvers konar ferli sem af ásetningu leiðir til dauða dýrs,
 - b) „tengdar aðgerðir“: aðgerðir á borð við meðhöndlun, biðvörslu (*e. lairaging*), skorðun, deyfingu og blóðtæmingu dýra, sem fara fram í tengslum við aflifun þeirra og á þeim stað sem þau eru aflifuð,
 - c) „dýr“: hvers konar hryggdýr, að undanskildum skriðdýrum og froskdýrum,
 - d) „neyðaraflifun“: aflifun dýra sem eru með áverka eða sjúkdóm sem hefur í för með sér mikinn sársauka eða þjáningu og ef engin önnur hagkvæm leið er til að lina sársaukann eða þjáninguna,
 - e) „biðvarsla“: það að hafa dýr á básum, í stíum, í skýlum eða á opnum svæðum sem tengjast starfsemi sláturhúsa eða eru hluti af slíkri starfsemi,
 - f) „deyfing“: hvers konar ferli sem af ásetningu og á sársaukalausán hátt leiðir til meðvitundarleysis og þess að sársaukaskyn hverfur, þ.m.t. öll ferli sem leiða tafarlaust til dauða,
 - g) „trúarlegur siður“: röð aðgerða í tengslum við slátrun dýra og samkvæmt boðum trúarbragða,
 - h) „menningar- eða íþróttaviðburðir“: viðburðir sem í meginatriðum tengjast rótgrónum menningarhefðum eða íþróttaiðkun, þ.m.t. kappreiðar eða annars konar keppnir, þar
- i) „staðlaðar verklagsreglur“: skrifleg fyrirmæli sem ætlað er að ná fram einsleitni í framkvæmd tiltekins verkefnis eða krafna,
 - j) „slátrun“: aflifun dýra sem ætluð eru til manneldis,
 - k) „sláturhús“: hvers konar starfsstöð sem notuð er til slátrunar landdýra sem falla innan gildissviðs reglugerðar (EB) nr. 853/2004,
 - l) „rekstraraðili“: einstaklingur eða lögaðili sem ræður yfir fyrirtæki þar sem fram fer aflifun dýra eða hvers konar tengdar aðgerðir sem falla undir gildissvið þessarar reglugerðar,
 - m) „loðdýr“: spendýr sem fyrst og fremst eru alin til framleiðslu á loðfeldum, t.d. minkar, þefvíslur, refir, þvottabírmir, bjórrottur og loðkanínur,
 - n) „niðurskurður“: ferli við aflifun dýra, til að stuðla að lýðheilsu, heilbrigði og velferð dýra eða af umhverfislegum ástæðum, undir eftirliti lögbærs yfirvalds,
 - o) „alifuglar“: aldir fuglar, þ.m.t. fuglar sem eru ekki taldir til húsdýra en eru aldir sem húsdýr, að strútfuglum undanskildum,
 - p) „skorðun“: aðferð sem beitt er og miðar að því að takmarka hreyfingar dýrs til að auðvelda skilvirka deyfingu og aflifun og koma um leið í veg fyrir að dýrið upplifi óþarfa sársauka, ótta eða geðshræringu,
 - q) „lögbært yfirvald“: stjórnvald aðildarríkis, sem er til þess bært að tryggja að farið sé að kröfum þessarar reglugerðar, eða hvert annað það yfirvald sem stjórnvaldið hefur falið það verkefni,
 - r) „mænustunga“: sundurtæting vefs miðtaugakerfisins og mænunnar með ilöngu, stafлага verkfæri sem stungið er inn í kúpuholið.

II. KAFLI

ALMENNAR KRÖFUR

3. gr.

Almennar kröfur um aflifun og tengdar aðgerðir

1. Dýrum skal hlíft við hvers kyns sársauka, nauð eða þjáningu, sem hægt er að komast hjá, við aflifun þeirra og tengdar aðgerðir.

2. Að því er varðar 1. mgr. þá skulu rekstraraðilar einkum sjá til þess að nauðsynlegar ráðstafanir séu gerðar til að tryggja að:

a) dýrum sé séð fyrir góðum líkamlegum aðbúnaði og vernd, einkum að þeim sé haldið hreinum við fullnægjandi hita-skilyrði og að komið sé í veg fyrir að þau detti eða renni til,

b) dýr séu vernduð gegn meiðslum,

c) við meðhöndlun og hýsingu dýra sé tekið tillit til eðlilegs atferlis þeirra,

d) dýr sýni ekki merki um óþarfa sársauka eða ótta eða óeðlilegt atferli,

e) dýr þjáist ekki vegna langvarandi skorts á fôðri eða vatni,

f) dýrum sé forðað frá óþarfa samskiptum við önnur dýr sem gætu skaðað velferð þeirra.

3. Aðstaða, sem notuð er til aflifunar og tengdra aðgerða, skal hönnuð, byggð, henni viðhaldið og hún notuð þannig að tryggt sé að farið sé að kröfunum sem settar eru fram í 1. og 2. mgr. við þau skilyrði sem búast má við í starfsemi aðstöðunnar allt árið.

4. gr.

Deyfingaraðferðir

1. Dýr skulu aðeins aflífuð eftir að þau hafa verið deyfð í samræmi við aðferðirnar sem settar eru fram í I. viðauka og sértæku kröfunar sem gilda um beitingu þeirra aðferða. Dýrinu skal haldið meðvitundarlausu og sársaukalaus þar til það er dauft.

Aðferðunum, sem um getur í I. viðauka og leiða ekki tafarlaust til dauða (hér á eftir nefnd „einföld deyfing“) skal

eins fljótt og auðið er fylgt eftir með ferli sem hefur dauða í för með sér, t.d. með blóðtæmingu, mænustungu, raflosti eða langvarandi váhrifum vegna súrefnisskorts.

2. Gera má breytingar á I. viðauka til að taka tillit til vísinda- og tækniframfara á grundvelli álits Matvælaöryggisstofnunar Evrópu og í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

Allar slíkar breytingar skulu tryggja að velferð dýra verði a.m.k. á jafnháu stigi og tryggt er með þeim aðferðum sem þegar eru til staðar.

3. Viðmiðunarreglur Bandalagsins er varða aðferðirnar sem settar eru fram í I. viðauka má samþykkja í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

4. Ef um er að ræða dýr sem slátrað er á tiltekinn hátt samkvæmt trúarlegum siðum skulu kröfur 1. mgr. ekki gilda, að því tilskildu að slátrunin fari fram í sláturhúsi.

5. gr.

Eftirlit með deyfingu

1. Rekstraraðilar skulu tryggja að aðilar sem ábyrgir eru fyrir deyfingu eða annað starfsfólk sem tilnefnt er til slíkra starfa framkvæmi reglulegt eftirlit til að tryggja að dýrin sýni engin merki um meðvitund eða sársaukaskyn á þeim tíma sem líður frá því að deyfing hefur farið fram og þar til þau eru dauð.

Slíkt eftirlit skal fara fram á nægilega dæmigerðu úrtaki dýra og tíðni eftirlits skal ákvarðað með tilliti til niðurstaðna fyrra eftirlits og allra þátta sem kunna að hafa áhrif á skilvirkni deyfingarferlisins.

Þegar niðurstöður eftirlits gefa til kynna að dýr sé ekki nægilega vel deyft skal aðilinn, sem er ábyrgur fyrir deyfingunni, tafarlaust gera viðeigandi ráðstafanir eins og tilgreint er í stöðluðu verklagsreglunum sem teknar eru saman í samræmi við 2. mgr. 6. gr.

2. Þegar dýrum er slátrað án deyfingar eins og um getur í 4. mgr. 4. gr. skulu aðilarnir, sem bera ábyrgð á slátruninni, framkvæma kerfisbundið eftirlit til að tryggja að dýrin sýni engin merki um meðvitund eða sársaukaskyn áður en þau eru losuð úr festingum og að þau séu ekki með lífsmarki áður en snyrting eða kalónun fer fram.

3. Að því er varðar 1. og 2. mgr. geta rekstraraðilar beitt eftirlitsaðferðunum sem lýst er í leiðbeiningunum um góðar starfsvenjur sem um getur í 13. gr.

4. Til að taka megi tillit til þess að tilteknar deyfingaraðferðir eru afar áreiðanlegar og á grundvelli álits Matvælaöryggisstofnunar Evrópu má, þegar við á, samþykkja undanþágur frá kröfunum, sem mælt er fyrir um í 1. mgr., í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

6. gr.

Staðlaðar verklagsreglur

1. Rekstraraðilar skulu skipuleggja aflifun dýra og tengdar aðgerðir fyrirfram og framkvæma þær í samræmi við staðlaðar verklagsreglur.

2. Rekstraraðilar skulu taka saman slíkar staðlaðar verklagsreglur og framkvæma þær til að tryggja að aflifun og tengdar aðgerðir fari fram í samræmi við 1. mgr. 3. gr.

Að því er varðar deyfingu þá skal í stöðluðu verklagsreglunum:

- a) taka tillit til ráðlegginga framleiðenda,
- b) á grundvelli fyrirliggjandi vísindapækkingar og fyrir hverja deyfingaraðferð sem beitt er skilgreina lykilmæliþættina sem settir eru fram í I. kafla I. viðauka til að tryggja skilvirkni þeirra til að deyfa dýrin,
- c) tilgreina þær ráðstafanir sem grípa skal til þegar eftirlitið, sem um getur í 5. gr., gefur til kynna að dýr sé ekki tilhlýðilega deytt eða, þegar um er að ræða dýr sem slátrað er í samræmi við 4. mgr. 4. gr., að dýrið sé enn með lífsmarki.

3. Að því er varðar 2. mgr. þessarar greinar getur rekstraraðili beitt stöðluðu verklagsreglunum sem lýst er í leiðbeiningunum um góðar starfsvenjur sem um getur í 13. gr.

4. Rekstraraðilar skulu greina lögbæra yfirvaldinu frá stöðluðum verklagsreglum sínum að beiðni þess.

7. gr.

Hæfisstig og hæfisskírteini

1. Aflifun og tengdar aðgerðir skulu aðeins framkvæmdar af aðilum sem eru nægilega hæfir til þess án þess að valda dýrunum óþarfa sársauka, nauð eða þjáningu.

2. Rekstraraðilar skulu tryggja að eingöngu einstaklingar, sem eru handhafar hæfisskírteinis, eins og kveðið er á um í 21. gr., þar sem sýnt er fram á hæfni þeirra til að framkvæma slíkar aðgerðir í samræmi við reglurnar sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð, annast eftirfarandi aðgerðir við slátrun:

- a) meðhöndlun og umönnun dýra áður en þau eru skorðuð,
- b) skorðun dýra í þeim tilgangi að deyfa eða aflífa þau,
- c) deyfingu dýra,
- d) mat á skilvirkni deyfingar,
- e) að setja dýr í upphengjur eða hífa upp lifandi dýr,
- f) blóðtæmingu lifandi dýra,
- g) slátrun í samræmi við 4. mgr. 4. gr.

3. Með fyrirvara um þá skuldbindingu sem sett er fram í 1. mgr. þessarar greinar skal aflifun loðdýra fara fram í viðurvist og undir beinu eftirliti aðila sem er handhafi hæfisskírteinis eins og um getur í 21. gr. og er gefið út fyrir allar aðgerðir sem fara fram undir eftirliti hans. Rekstraraðilar loðdýrabúa skulu tilkynna lögbæra yfirvaldinu um það fyrirfram hvenær aflífa á dýr.

8. gr.

Fyrirmæli um notkun skorðunar- og deyfingarbúnaðar

Vörur, sem settar eru á markað eða auglýstar sem skorðunar- eða deyfingarbúnaður, skulu aðeins seldar með viðeigandi fyrirmælum um það hvernig notkun þeirra skuli fara fram þannig að kjörskilyrði séu tryggð að því er varðar velferð dýra. Framleiðendur skulu einnig gera þessi fyrirmæli aðgengileg öllum á Netinu.

Í þessum fyrirmælum skal einkum tilgreina:

- a) tegund, flokka, fjölda og/eða þyngd dýranna sem búnaðurinn er ætlaður fyrir,

b) ráðlagða mæliþætti sem samsvara ólíkum aðstæðum við notkun, þ.m.t. lykilmæliþættirnir sem settir eru fram í I. kafla I. viðauka,

11. gr.

c) þegar um er að ræða deyfingarbúnað, aðferð til að vakta skilvirkni búnaðarins að því er varðar fylgni við reglurnar sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð,

d) ráðleggingar varðandi viðhald og, ef nauðsyn krefur, kvörðun deyfingarbúnaðarins.

9. gr.

Notkun skorðunar- og deyfingarbúnaðar

1. Rekstraraðilar skulu tryggja að aðilar sem hafa hlotið til þess sérstaka þjálfun annist viðhald á öllum búnaði sem notaður er til að skorða eða deyfa dýr og eftirlit með honum, í samræmi við fyrirmæli framleiðenda.

Rekstraraðilar skulu taka saman viðhaldsskrá. Þeir skulu varðveita slíkar skrár í a.m.k. eitt ár og gera þær aðgengilegar lögbæra yfirvaldinu að beiðni þess.

2. Rekstraraðilar skulu tryggja að viðeigandi varabúnaður sé tafarlaust til staðar á staðnum meðan á deyfingaraðgerðum stendur og sé notaður ef bilun kemur upp í deyfingarbúnaðinum sem er notaður í upphafi. Varaaðferðin getur verið ólík þeirri sem fyrst er notuð.

3. Rekstraraðilar skulu tryggja að dýr séu ekki sett í festibúnað, þ.m.t. búnaður til að skorða haus, þar til aðilinn sem ber ábyrgð á deyfingu eða blóðtæmingu er reiðubúinn til að deyfa eða blóðtæma þau svo fljótt sem auðið er.

10. gr.

Einkaneysla

Eingöngu kröfur 3. gr. (1. mgr.), 4. gr. (1. mgr.) og 7. gr. (1. mgr.) skulu gilda um slátrun annarra dýra en alifugla, kanína og héra og tengdar aðgerðir sem fara fram utan sláturhúss, sem eigandi dýranna framkvæmir eða annar aðili á ábyrgð eigandans og undir eftirliti hans, til einkaneyslu.

Þó skulu kröfurnar, sem mælt er fyrir um í 15. gr. (3. mgr.) og í liðum 1.8 til 1.11, lið 3.1 og, að því er varðar einfalda deyfingu, lið 3.2 í III. viðauka, einnig gilda um slátrun dýra annarra en alifugla, kanína, héra, svína, sauðfjár og geita utan sláturhúss, sem eigandi dýranna framkvæmir eða annar aðili á ábyrgð eigandans og undir eftirliti hans, til einkaneyslu.

Bein afhending á litlu magni alifugla, kanína og héra

1. Eingöngu kröfur 3. gr. (1. mgr.), 4. gr. (1. mgr.) og 7. gr. (1. mgr.) skulu gilda um slátrun alifugla, kanína og héra á býlinu í þeim tilgangi að afhenda lítið magn af kjöti beint frá framleiðanda til lokaneytanda eða til smásölufyrirtækis á staðnum sem afhendir slíkt kjöt beint til lokaneytanda sem ferskt kjöt, að því tilskildu að fjöldi dýranna sem slátrað er á býlinu sé ekki umfram hámarksfjölda dýra, sem kveðið skal á um í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

2. Kröfurnar, sem mælt er fyrir um í II. og III. kafla þessarar reglugerðar, skulu gilda um slátrun slíkra dýra þegar fjöldi þeirra er umfram hámarksfjöldann sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar.

12. gr.

Innflutningur frá þriðju löndum

Kröfurnar, sem mælt er fyrir um í II. og III. kafla þessarar reglugerðar, skulu gilda að því er varðar a-lið 2. mgr. 12. gr. reglugerðar (EB) nr. 854/2004.

Með heilbrigðisvottorðinu, sem fylgir kjöti sem flutt er inn frá þriðju löndum, skal einnig vera vottorð þar sem vottað er að farið hafi verið að kröfum sem eru a.m.k. jafngildar þeim sem mælt er fyrir um í II. og III. kafla þessarar reglugerðar.

13. gr.

Þróun og dreifing leiðbeininga um góðar starfsvenjur,

1. Aðildarríkin skulu hvetja til þróunar og dreifingar á leiðbeiningum um góðar starfsvenjur, til að auðvelda framkvæmd þessarar reglugerðar.

2. Þegar slíkar leiðbeiningar um góðar starfsvenjur eru teknar saman skulu þær þróaðar og þeim dreift á vegum samtaka rekstraraðila:

a) í samráði við fulltrúa fjálsra félagasamtaka, lögbærra yfirvalda og annarra hagsmunaaðila,

b) með tilliti til vísindalegra álita, eins og um getur í c-lið 1. - mgr. 20. gr.

3. Lögbæra yfirvaldið skal leggja mat á leiðbeiningar um góðar starfsvenjur til að tryggja að þær hafi verið þróaðar í samræmi við 2. mgr. og að þær samræmist gildandi viðmiðunarreglum Bandalagsins.

4. Ef samtök rekstraraðila leggja ekki fram leiðbeiningar um góðar starfsvenjur getur lögbæra yfirvaldið þróað og birt eigin leiðbeiningar um góðar starfsvenjur.

5. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni allar leiðbeiningar um góðar starfsvenjur sem lögbæra yfirvaldið hefur fullgilt. Framkvæmdastjórnin skal koma á fót skráningarkerfi fyrir leiðbeiningar af þessu tagi, reka það og veita aðildarríkjunum aðgang að því.

III. KAFLI

VIÐBÓTARKRÖFUR SEM GILDA UM SLÁTURHÚS

14. gr.

Skipulag, bygging og búnaður sláturhúsa

1. Rekstraraðilar skulu tryggja að skipulag og bygging sláturhúsa og búnaðurinn sem þar er notaður séu í samræmi við reglurnar sem settar eru fram í II. viðauka.

2. Að því er varðar framkvæmd þessarar reglugerðar þá skulu rekstraraðilar afhenda lögbæra yfirvaldinu, sem um getur í 4. gr. reglugerðar (EB) nr. 853/2004, a.m.k. eftirfarandi upplýsingar, þegar farið er fram á það, fyrir hvert sláturhús:

- a) hámarksfjöldi dýra á klukkustund í hverri sláturlínu,
- b) flokkar og þyngd dýra, sem hægt er að nota tiltækan skorðunar- eða deyfingarbúnað á,
- c) hámarksfjöldi á hverju svæði fyrir biðvörslu.

Þegar lögbæra yfirvaldið samþykkir sláturhúsið skal það meta upplýsingarnar sem rekstraraðilinn leggur fram í samræmi við fyrstu undirgrein.

3. Eftirfarandi má samþykkja í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.:

- a) undanþágur frá reglunum, sem settar eru fram í II. viðauka, fyrir færanleg sláturhús,

- b) breytingar sem nauðsynlegar eru til aðlögunar II. viðauka til að taka tillit til vísinda- og tækniframfara.

Meðan þess er beðið að undanþágurnar, sem um getur í a-lið fyrstu undirgreinar, séu samþykktar geta aðildarríkin fastsett eða viðhaldið landsreglum sem gilda um færanleg sláturhús.

4. Viðmiðunarreglur Bandalagsins er varða framkvæmd 2. mgr. þessarar greinar og II. viðauka má samþykkja í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

15. gr.

Meðhöndlun og skorðunaraðgerðir í sláturhúsum

1. Rekstraraðilar skulu tryggja að farið sé að starfsreglum fyrir sláturhús sem settar er fram í III. viðauka.

2. Rekstraraðilar skulu tryggja að öll dýr sem aflífuð eru í samræmi við 4. mgr. 4. gr. án undanfarandi deyfingar séu skorðuð hvert fyrir sig; jörturdýr skulu skorðuð með vélrænum hætti.

Kerfi sem skorða nautgripi með því að snúa þeim á bakið eða í aðra óeðlilega stöðu skal ekki nota nema þegar um er að ræða dýr sem slátrað er í samræmi við 4. mgr. 4. gr. og að því tilskildu að slík kerfi séu búin tæki sem hamlar höfuð-hreyfingum dýrsins, bæði til hliðanna og upp og niður, og sem hægt er að stilla til að aðlaga það stærð dýrsins.

3. Óheimilt er að beita eftirfarandi skorðunaraðferðum:

- a) dýr með meðvitund eru hengd upp eða hífð upp,
- b) fætur eða fótleggir dýra eru bundnir eða klemmdir fastir með vélrænum hætti,
- c) mænan er rofin, t.d. með stuttum rýtingi (puntilla) eða rýtingi,
- d) rafstraumar eru notaðir til að rígfesta dýr án þess að deyfa eða drepa þau við stýrðar aðstæður, einkum öll notkun rafstraums sem ekki fer í gegnum heilann.

Þó skulu a- og b-liðir ekki gilda um upphengjur sem eru notaðar fyrir alifugla.

4. Breyta má III. viðauka í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr. til að taka tillit til vísinda- og tækni framfara, þ.m.t. álit Matvælaöryggisstofnunar Evrópu.

5. Viðmiðunarreglur Bandalagsins er varða framkvæmd reglnanna sem settar eru fram í III. viðauka má samþykkja í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

16. gr.

Verklagsreglur um vöktun í sláturhúsum

1. Að því er varðar 5. gr. skulu rekstraraðilar innleiða og hrinda í framkvæmd viðeigandi verklagsreglum um vöktun í sláturhúsum.

2. Í verklagsreglum um vöktun, sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar, skal lýsa því hvernig framkvæma skuli eftirlitið sem um getur í 5. grein og þær skulu a.m.k. ná yfir eftirfarandi:

- a) nafn aðilanna sem bera ábyrgð á verklagsreglum um vöktun,
- b) álestrartæki sem eru hönnuð til að greina merki um meðvitundarleysi og meðvitund eða sársaukaskyn hjá dýrunum; álestrartæki sem eru hönnuð til að sýna fram á að dýr, sem á að slátra í samræmi við 4. mgr. 4. gr., séu ekki með lífsmarki,
- c) viðmiðanir til að ákvarða hvort niðurstöðurnar, sem sýnt er fram á með álestrartækjunum sem um getur í b-lið, séu fullnægjandi,
- d) aðstæður og/eða tímasetning þegar vöktun skal fara fram,
- e) fjöldi dýra í hverju úrtaki sem eftirlit skal haft með við vöktunina,
- f) viðeigandi ferli til að tryggja að ef viðmiðin, sem um getur í c-lið, eru ekki uppfyllt séu deyfingar- eða aflífunaraðferðirnar endurskoðaðar til að greina orsakir ágalla sem kunna að vera til staðar og þær breytingar sem nauðsynlegt er að gera á þessum aðgerðum.

3. Rekstraraðilar skulu innleiða sértækar verklagsreglur um vöktun fyrir hverja sláturlínu.

4. Við ákvörðun á tíðni eftirlits skal taka tillit til helstu áhættuþátta, t.d. breytinga varðandi tegund eða stærð dýranna sem slátrað er eða vinnumynsturs starfsfólks, þannig að niðurstöðurnar verði mjög áreiðanlegar.

5. Að því er varðar 1.–4. mgr. þessarar greinar geta rekstraraðilar beitt verklagsreglum um vöktun sem lýst er í leiðbeiningunum um góðar starfsvenjur sem um getur í 13. gr.

6. Heimilt er að samþykkja viðmiðunarreglur Bandalagsins er varða verklagsreglur um vöktun í sláturhúsum í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

17. gr.

Velferðarfulltrúi dýra

1. Rekstraraðilar skulu tilnefna velferðarfulltrúa dýra fyrir hvert sláturhús sem skal aðstoða þá við að tryggja að farið sé að reglunum sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð.

2. Velferðarfulltrúi dýra skal heyra beint undir rekstraraðilann og gefa honum skýrslu milliliðalaust um málefni sem varða velferð dýranna. Velferðarfulltrúinn skal eiga þess kost að fara fram á að starfsfólk sláturhússins framkvæmi aðgerðir til úrbóta sem nauðsynlegar eru til að tryggja að farið sé að reglunum sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð.

3. Skyldur velferðarfulltrúa dýra skulu settar fram í stöðluðum verklagsreglum sláturhússins og athygli viðkomandi starfsfólks skal vakin á þeim á skilvirkan hátt.

4. Velferðarfulltrúi dýra skal vera handhafi hæfisskirteinis eins og um getur í 21. gr. og skal það gefið út fyrir allar aðgerðir sem fara fram í sláturhúsunum sem hann ber ábyrgð á.

5. Velferðarfulltrúinn skal halda skrá yfir aðgerðir sem ráðist er í til að bæta velferð dýra í sláturhúsinu þar sem hann sinnir starfi sínu. Skyld er að varðveita þessa skrá í a.m.k. eitt ár og gera hana aðgengilega lögbæra yfirvaldinu að beiðni þess.

6. Ákvæði 1.–5. mgr. skulu ekki gilda um sláturhús þar sem slátrað er færri en 1000 búfjareiningum spendýra eða 150 000 fuglum eða kanínum á ári.

Að því er varðar fyrstu undirgreinina er „búfjáreining“ stöðluð mælieining sem gerir það mögulegt að hópa saman ólíka flokka búfænaðar til að hægt sé að bera þá saman.

Við beitingu fyrstu undirgreinar skulu aðildarríkin nota eftirfarandi umreikningsstuðla:

- a) fullvaxnir nautgripir í skilningi reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1234/2007 frá 22. október 2007 um sameiginlegt markaðskerfi í landbúnaði og um sértæk ákvæði varðandi tilteknar landbúnaðarvörur (reglugerðin um eitt sameiginlegt markaðskerfi) ⁽¹⁾ og dýr af hestaætt: 1 búfjáreining,
- b) aðrir nautgripir: 0,50 búfjáreining,
- c) svín með meiri lífþyngd en 100 kg: 0,20 búfjáreining,
- d) önnur svín: 0,15 búfjáreining,
- e) sauðfé og geitur: 0,10 búfjáreining,
- f) lömb, kiðlingar og smágrísir með minni lífþyngd en 15 kg: 0,05 búfjáreining.

IV. KAFLI

NIÐURSKURÐUR OG NEYÐARAFLÍFUN

18. gr.

Niðurskurður

1. Lögbært yfirvald, sem ber ábyrgð á niðurskurðaraðgerð, skal gera aðgerðaáætlun til að tryggja að farið sé að reglunum, sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð, áður en aðgerðin hefst.

Einkum skulu fyrirhugaðar deyfingar- og aflifunaraðferðir og samsvarandi staðlaðar verklagsreglur til að tryggja að farið sé að reglunum, sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð, vera hluti af viðbragðsáætlunum sem krafist er samkvæmt lögum Bandalagsins um heilbrigði dýra, á grundvelli tilgátunnar sem sett er fram í viðbragðsáætluninni varðandi umfang og staðsetningu sjúkdóma sem grunur leikur á að komi upp.

2. Lögbæra yfirvaldið skal:

a) tryggja að slíkar aðgerðir fari fram í samræmi við aðgerðaáætlunina sem um getur í 1. mgr.,

b) gera allar viðeigandi ráðstafanir til að tryggja velferð dýranna við bestu fánlegu skilyrði.

3. Að því er varðar þessa grein og við sérstakar aðstæður getur lögbæra yfirvaldið veitt undanþágur frá einu eða fleiri ákvæðum þessarar reglugerðar ef það telur að sé þeim hlitt sé það líklegt til að hafa áhrif á heilbrigði manna eða hægja verulega á ferlinu við að útrýma sjúkdómi.

4. Lögbæra yfirvaldið, sem um getur í 1. mgr., skal eigi síðar en 30. júní ár hvert senda framkvæmdastjórninni skýrslu um niðurskurðaraðgerðir, sem fóru fram á næstliðnu ári, og gera hana aðgengilega öllum á Netinu.

Í þeirri skýrslu skulu einkum koma fram eftirfarandi upplýsingar um hverja niðurskurðaraðgerð:

a) ástæðan að baki niðurskurðinum,

b) fjöldi og tegund dýranna sem voru aflífuð,

c) deyfingar- og aflifunaraðferðir sem beitt var,

d) lýsing á vandkvæðum sem komu upp og, eftir því sem við á, lausnir sem fundust til að létta eða lágmarka þjáningu viðkomandi dýra,

e) undanþágur sem voru veittar í samræmi við 3. mgr.

5. Heimilt er að samþykkja viðmiðunarreglur Bandalagsins er varða samantekt og framkvæmd aðgerðaáætlana um niðurskurð í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

6. Eftir því sem við á og í því skyni að taka tillit til upplýsinga sem aflað er með tilkynningarkerfinu fyrir dýrasjúkdóma er heimilt, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr., að samþykkja undanþágu frá kvöðinni um skýrslugjöf sem mælt er fyrir um í 4. gr. þessarar greinar.

⁽¹⁾ Stjóð. ESB L 299, 16.11.2007, bls. 1.

19. gr.

Neyðaraflifun

Þegar neyðaraflifun fer fram skal umsjónarmaður dýranna sem um er að ræða gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að aflífa þau eins fljótt og auðið er.

V. KAFLI

LÖGBÆRT YFIRVALD

20. gr.

Vísindalegur stuðningur

1. Hvert aðildarríki skal tryggja að nægilegur, óháður vísindalegur stuðningur sé aðgengilegur lögbæru yfirvöldunum, að beiðni þeirra, með því að láta í té:

- a) sérfræðiþekkingu á sviði vísinda og tækni í tengslum við samþykki fyrir sláturhús eins og um getur í 2. mgr. 14. gr. og þróun nýrra deyfingaraðferða,
- b) vísindaleg álit á fyrirmælunum sem framleiðendur láta í té varðandi notkun og viðhald skorðunar- og deyfingar-búnaðar,
- c) vísindaleg álit á leiðbeiningum um góðar starfsvenjur, sem eru þróaðar á yfirráðasvæði þess, að því er varðar framkvæmd þessarar reglugerðar,
- d) ráðleggingar að því er varðar framkvæmd þessarar reglugerðar, einkum að því er varðar skoðanir og úttektir,
- e) álit á því hvort sjálfstæðar stofnanir og aðilar búi yfir tilskilinni getu og eiginleikum til að uppfylla kröfurnar sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 21. gr.

2. Vísindalegan stuðning má láta í té fyrir milligöngu netkerfis að því tilskildu að öll verkefni, sem talin eru upp í 1. mgr., séu framkvæmd með tilliti til allra viðkomandi aðgerða sem fara fram í þeim aðildarríkjum sem eiga í hlut.

Í því skyni skal hvert aðildarríki tilnefna einn tengilið og gera hann aðgengilegan öllum á Netinu. Slíkur tengiliður skal bera ábyrgð á því að deila tæknilegum og vísindalegum upplýsingum og bestu starfsvenjum, að því er varðar framkvæmd þessarar reglugerðar, með mótaðilum sínum og framkvæmdastjórninni.

21. gr.

Hæfisskírteini

1. Að því er varðar 7. gr. skulu aðildarríkin tilnefna lögbært yfirvald sem ber ábyrgð á:

- a) að tryggja að þjálfunarnámskeið séu í boði fyrir starfsfólk sem kemur að aflifun og tengdum aðgerðum,
- b) afhendingu hæfisskírteina þar sem vottað er að handhafi skírteinisins hafi staðist óháð lokapróf; viðfangsefni þessa prófs skulu tengjast þeim flokkum dýra sem um ræðir og samsvara þeim aðgerðum sem um getur í 2. og 3. mgr. 7. gr. og viðfangsefnunum sem sett eru fram í IV. viðauka,
- c) að samþykkja starfsmenntunaráætlanir námskeiðanna sem um getur í a-lið og innihald og fyrirkomulag prófsins sem um getur í b-lið.

2. Lögbæra yfirvaldið getur falið sjálfstæðri stofnun eða aðila að annast lokaprófið og gefa út hæfisskírteini og skal sú stofnun eða aðili:

- a) búa yfir þeirri þekkingu, starfsfólki og búnaði sem nauðsynleg eru í þeim tilgangi,
- b) vera óháð og laus við hagsmunaárekstra að því er varðar lokaprófið og útgáfu hæfisskírteinanna.

Lögbæra yfirvaldið getur einnig falið sjálfstæðri stofnun eða aðila, sem býr yfir nauðsynlegri sérfræðiþekkingu, starfsfólki og búnaði, að skipuleggja þjálfunarnámskeiðin.

Lögbæra yfirvaldið skal gera nánari upplýsingar um stofnanir og aðila, sem falið hefur verið að annast slík verkefni, aðgengilegar öllum á Netinu.

3. Á hæfisskírteinum skal tilgreina fyrir hvaða flokka dýra, tegund búnaðar og aðgerðir, sem taldar eru upp í 2. eða 3. mgr. 7. gr., skírteinið gildir.

4. Aðildarríki skulu viðurkenna hæfisskírteini sem eru gefin út í öðru aðildarríki.

5. Lögbæra yfirvaldið má gefa út tímabundin hæfisskírteini, að því tilskildu að:

- a) umsækjandinn sé skráður í eitt af þeim þjálfunarnámskeiðum sem um getur í a-lið 1. mgr.,

- b) umsækjandinn muni vinna í viðurvist og undir beinu eftirliti annars aðila sem er handhafi hæfisskírteinis sem gefið er út fyrir þá tilteknu aðgerð sem á að framkvæma,
- c) tímabundið skírteini gildi ekki lengur en í þrjú mánuði og
- d) umsækjandinn leggi fram skriflega yfirlýsingu um að hann hafi ekki fengið slíkt tímabundið hæfisskírteini með sama gildissvið áður eða sýni lögbæra yfirvaldinu á fullnægjandi hátt fram á að hann hafi ekki verið fær um að taka lokaprófið.

6. Með fyrirvara um ákvörðun dómsyfirvalds eða lögbærs yfirvalds um bann við meðhöndlun dýra skulu hæfisskírteini, þ.m.t. tímabundin hæfisskírteini, aðeins gefin út ef umsækjandinn leggur fram skriflega yfirlýsingu um að hann hafi ekki framið alvarleg brot á lögum Bandalagsins og/eða landslögum um vernd dýra næstliðin þrjú ár fyrir þann dag sem sótt er um slíkt skírteini.

7. Aðildarríkin geta viðurkennt réttindi, sem veitt eru í öðrum tilgangi, sem jafngild hæfisskírteinum eins og um getur í þessari reglugerð, að því tilskildu að þau hafi verið veitt við aðstæður sem eru jafngildar þeim sem mælt er fyrir um í þessari grein. Lögbæra yfirvaldið skal gera skrá yfir réttindi og hæfi, sem eru viðurkennd sem jafngild hæfisskírteini, aðgengilega öllum á Netinu og halda skránni uppfærðri.

8. Viðmiðunarreglur Bandalagsins er varða framkvæmd 1. mgr. þessarar greinar má samþykka í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

VI. KAFLI

VIÐURLÖG OG FRAMKVÆMDARVALD ÞEGAR EKKI ER FARIÐ AÐ TILSKILDUM ÁKVÆÐUM

22. gr.

Ef ekki er farið að tilskildum ákvæðum

1. Að því er varðar 54. gr. reglugerðar (EB) nr. 882/2004 getur lögbært yfirvald m.a.:

- a) gert þá kröfu að rekstraraðilar breyti stöðluðum verklagsreglum sínum og einkum að þeir hægi á eða stöðvi framleiðslu,
- b) gert þá kröfu að rekstraraðilar auki tíðni eftirlits eins og um getur í 5. gr. og breyti verklagsreglum um vöktun sem um getur í 16. gr.,

- c) fellt tímabundið úr gildi eða afturkallað hæfisskírteini, sem gefin eru út samkvæmt þessari reglugerð, ef handhafi þess sýnir ekki lengur fram á fullnægjandi hæfi, þekkingu eða vitund um verkefni sín til að framkvæma þær aðgerðir sem skírteinið var gefið út fyrir,
- d) fellt tímabundið úr gildi eða afturkallað framsal valds sem um getur í 2. mgr. 21. gr.,
- e) krafist breytinga á fyrirmælunum sem um getur í 8. gr., að teknu tilhlýðilegu tilliti til vísindalegra álita sem látin eru í té samkvæmt b-lið 1. mgr. 20. gr.

2. Þegar lögbært yfirvald fellur hæfisskírteini tímabundið úr gildi eða afturkallar það skal það tilkynna lögbæra yfirvaldinu, sem gaf skírteinið út, um ákvörðun sína.

23. gr.

Viðurlög

Aðildarríkin skulu setja reglur um viðurlög við brotum gegn þessari reglugerð og gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að þeim sé beitt. Viðurlögin skulu vera skilvirk, í réttu hlutfalli við brot og letjandi. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um þessi ákvæði, eigi síðar en 1. janúar 2013, og skulu tilkynna henni án tafar um síðari breytingar sem hafa áhrif á þau.

24. gr.

Framkvæmdarreglur

Heimilt er að samþykka hvers kyns ítarlegri reglur til framkvæmdar þessari reglugerð í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr.

25. gr.

Nefndarmeðferð

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar fastanefndarinnar um matvælaferlið og heilbrigði dýra sem komið var á fót skv. 58. gr. reglugerðar (EB) nr. 178/2002.

2. Þegar vísað er til þessarar málsgreinar gilda ákvæði 5. og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB.

Fresturinn, sem um getur í 6. mgr. 5. gr. ákvörðunar 1999/468/EB, skal vera þrjú mánuðir.

VII. KAFLI
LOKAÁKVÆÐI

26. gr.

Strangari landsreglur

1. Þessi reglugerð skal ekki koma í veg fyrir að aðildarríkin viðhaldi landsreglum sem miða að því að tryggja dýrum umfangsmeiri vernd við aflifun og sem eru í gildi þegar þessi reglugerð tekur gildi.

Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um slíkar landsreglur fyrir 1. janúar 2013. Framkvæmdastjórnin skal tilkynna hinum aðildarríkjunum um þær.

2. Aðildarríkin geta samþykkt landsreglur sem miða að því að tryggja umfangsmeiri vernd dýra við aflifun þeirra en er að finna í þessari reglugerð að því er varðar eftirfarandi svið:

- a) aflifun dýra og tengdar aðgerðir utan sláturhúss,
- b) slátrun alinna veiðidýra og tengdar aðgerðir, eins og skilgreint er í lið 1.6 í I. viðauka við reglugerð (EB) nr. 853/2004, þ.m.t. hreindýr,
- c) slátrun dýra og tengdar aðgerðir í samræmi við 4. mgr. 4. gr.

Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um allar slíkar landsreglur. Framkvæmdastjórnin skal tilkynna hinum aðildarríkjunum um þær.

3. Þegar aðildarríki telur nauðsynlegt, á grundvelli nýrrar vísindapekkingar, að gera ráðstafanir sem miða að því að tryggja umfangsmeiri vernd dýra við aflifun með tilliti til deyfingaradferðanna sem um getur í I. viðauka skal það tilkynna framkvæmdastjórninni um fyrirhuguðu ráðstafanirnar. Framkvæmdastjórnin skal tilkynna hinum aðildarríkjunum um þær.

Framkvæmdastjórnin skal leggja málið fyrir nefndina, sem um getur í 1. mgr. 25. gr., innan eins mánaðar frá því að tilkynningin barst henni og skal, á grundvelli álots Matvælaöryggisstofnunar Evrópu og í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 25. gr., samþykkja eða hafna landsbundnu ráðstöfununum sem um ræðir.

Ef framkvæmdastjórnin telur það viðeigandi getur hún, á grundvelli samþykktu landsbundnu ráðstafananna, lagt til breytingar á I. viðauka í samræmi við 2. mgr. 4. gr.

4. Aðildarríki skal ekki banna eða hindra dreifingu á afurðum úr dýraríkinu, sem fengin eru úr dýrum sem hafa verið aflifuð í öðru aðildarríki, á yfirráðasvæðis sínu á þeim forsendum að viðkomandi dýr hafi ekki verið aflifuð í samræmi við landsreglur aðildarríkisins sem miða að umfangsmeiri vernd dýra við aflifun.

27. gr.

Skýrslugjöf

1. Framkvæmdastjórnin skal, eigi síðar en 8. desember 2014, leggja fyrir Evrópuþingið og ráðið skýrslu um möguleikann á því að innleiða tilteknar kröfur varðandi vernd fiska við aflifun, að teknu tilliti til þátta er varða velferð dýra auk félagsdagfræðilegra og umhverfisfræðilegra áhrifa. Ef við á skulu þessari skýrslu fylgja tillögur að nýrri löggjöf með það í huga að breyta þessari reglugerð með því að bæta við hana sértækum reglum um vernd fiska við aflifun.

Meðan þess er beðið að þessar ráðstafanir séu samþykktar geta aðildarríkin viðhaldið eða samþykkt landsreglur varðandi vernd fiska við slátrun eða aflifun og skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um það.

2. Framkvæmdastjórnin skal, eigi síðar en 8. desember 2012, leggja skýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið um kerfi sem skorða nautgripi með því að snúa þeim á bakið eða í einhverja aðra óeðlilega stöðu. Þessi skýrsla skal byggð á niðurstöðum vísindalegrar rannsóknar þar sem þessi kerfi eru borin saman við kerfi þar sem nautgripum er haldið í uppréttri stöðu og í henni skal taka tillit til þátta er varða velferð dýra auk félagsdagfræðilegra áhrifa, þ.m.t. hvort trúfélög samþykkja slík kerfi og öryggi stjórnendanna. Ef við á skulu þessari skýrslu fylgja tillögur að nýrri löggjöf með það í huga að breyta þessari reglugerð að því er varðar kerfi sem skorða nautgripi með því að snúa þeim á bakið eða í einhverja aðra óeðlilega stöðu.

3. Framkvæmdastjórnin skal, eigi síðar en 8. desember 2013, leggja skýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið um hinar ýmsu aðferðir til deyfingar alifugla, einkum að því er varðar deyfingu margra fugla í einu í vatnsbaði, að teknu tilliti til þátta er varða velferð dýra auk félagsdagfræðilegra og umhverfisfræðilegra áhrifa.

28. gr.

Niðurfelling

1. Tilskipun 93/119/EBE er felld úr gildi.

Að því er varðar 1. mgr. 29. gr. þessarar reglugerðar gilda þó eftirfarandi ákvæði tilskipunar 93/119/EBE áfram:

a) Viðauki A:

i. 1. mgr. I. hluta,

ii. 1. mgr. og önnur setning 3. mgr. og 6., 7. og 8. mgr. og fyrsta setning 9. mgr. í II. hluta,

b) Viðauki C, liður 3.A.2, fyrsti undirliður í lið 3.B.1, liður 3.B.2 og 3.B.4 og liður 4.2 og 4.3 í II. hluta.

2. Líta ber á tilvísanir í niðurfelldu tilskipunina sem tilvísanir í þessa reglugerð.

29. gr.

Umbreytingarákvæði

1. Fram til 8. desember 2019 gildir 1. mgr. 14. gr. einungis um ný sláturhús eða hvers kyns nýtt fyrirkomulag, byggingu eða búnað, sem fellur undir reglurnar sem settar eru fram í II. viðauka, sem hefur ekki verið tekinn í notkun fyrir 1. janúar 2013.

2. Fram til 8. desember 2015 geta aðildarríkin kveðið á um að gefa megi út hæfisskírteini, eins og um getur í 21. gr., með einfaldaðri málsmeðferð til aðila sem geta sýnt fram á að þeir hafi a.m.k. þriggja ára viðeigandi, faglega reynslu á viðkomandi sviði.

30. gr.

Gildistaka

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Hún gildir frá og með 1. janúar 2013.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 24. september 2009.

Fyrir hönd ráðsins,

M. Olofsson

forseti.

I. VIÐAUKI

SKRÁ YFIR DEYFINGARAÐFERÐIR OG NÁKVÆM SKILGREINING ÞAR AÐ LÚTANDI

(sem um getur í 4. gr.)

I. KAFLI

Aðferðir

Tafla 1 — vélrænar aðferðir

Nr.	Heiti	Lýsing	Skilyrði fyrir notkun	Lykilmæliþættir	Sértækar kröfur varðandi tilteknar aðferðir — II. kafli þessa viðauka
1	Tæki með pinna sem gengur inn í heilann	Alvarlegur og varanlegur skaði á heila af völdum höggs og innferðar pinna. Einföld deyfing.	Allar tegundir. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Staðsetning skotsins og stefna. Viðeigandi hraði, innferðarlengd og þvermál pinnans miðað við stærð og tegund dýrsins. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar (sek).	Á ekki við.
2	Tæki með pinna sem gengur ekki inn í heilann	Alvarlegur skaði á heila af völdum höggs frá pinna sem gengur ekki inn í heilann. Einföld deyfing.	Jórturdýr, alifuglar, kanínur og hérar. Eingöngu slátrun að því er varðar jórturdýr. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður að því er varðar alifugla, kanínur og héra.	Staðsetning skotsins og stefna. Viðeigandi hraði, þvermál og lögun pinnans miðað við stærð og tegund dýrsins. Styrkleiki skothylkisins sem er notað. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar (sek).	Liður 1.
3	Skotvopn með lausu skoti	Alvarlegur og varanlegur skaði á heila af völdum höggs og innferðar eins eða fleiri skota.	Allar tegundir. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Staðsetning skotsins. Afl og hlaupvídd skothylkisins. Tegund skots.	Á ekki við.
4	Mölnun	Allt dýrið er malað tafarlaust.	Kjúklingar allt að 72 klst. gamlir og óklaktir ungar í eggjum. Allar aðstæður aðrar en slátrun.	Hámarksstærð framleiðslulotu í einu. Fjarlægð milli hnífsblaða og snúningshraði. Ráðstafanir til að koma í veg fyrir yfirálag.	Liður 2.
5	Snúid úr hálslið (<i>e. cervical dislocation</i>)	Hálsinn er teygður og undinn með vélrænum hætti eða með handafli, þannig að blóðþurrð verður í heila.	Alifuglar með lífþyngd sem er allt að 5 kg. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Á ekki við.	Liður 3.

Nr.	Heiti	Lýsing	Skilyrði fyrir notkun	Lykilmæliþættir	Sértækar kröfur varðandi tilteknar aðferðir — II. kafli þessa viðauka
6	Högg á hausinn	Fast og nákvæmt högg á hausinn sem veldur alvarlegum skaða á heila.	Smágrísir, lömb, kiðlingar, kanínur, hérar, loðdýr og alifuglar með líffýngd sem er allt að 5 kg. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Afl og staðsetning höggsins.	Liður 3.

Tafla 2 — rafrænar aðferðir

Nr.	Heiti	Lýsing	Skilyrði fyrir notkun	Lykilmæliþættir	Sértækar kröfur í II. kafli þessa viðauka
1	Deyfing með rafstraumi sem fer einungis í gegnum hausinn	Rafstraumur er látinn fara gegnum heilann og þannig kemur fram almenn flogaveikivirkni á heilariti. Einföld deyfing.	Allar tegundir. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Lágmarksrafstraumur (A eða mA). Lágmarksspenna (V). Hámarkstiðni (Hz). Lágmarkstími sem straumur er látinn fara í gegnum dýr. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar/aflifunar (sek). Tíðni kvörðunar á búnaðinum. Kjörnýting straumhlaupsins. Komið í veg fyrir raflost áður en deyfing fer fram. Staðsetning og snertiflötur rafskauta.	Liður 4.
2	Deyfing með rafstraumi sem er látinn fara gegnum dýrið frá haus til skrokk	Rafstraumur er látinn fara gegnum skrokkinn og þannig kemur fram almenn flogaveikivirkni á heilariti samtímis því að hjartað flóktir eða stöðvast. Einföld deyfing þegar um er að ræða slátrun.	Allar tegundir. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Lágmarksrafstraumur (A eða mA). Lágmarksspenna (V). Hámarkstiðni (Hz). Lágmarkstími sem straumur er látinn fara í gegnum dýr. Tíðni kvörðunar á búnaðinum. Kjörnýting straumhlaupsins. Komið í veg fyrir raflost áður en deyfing fer fram. Staðsetning og snertiflötur rafskauta. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar (sek), þegar um er að ræða einfalda deyfingu.	Liður 5.

Nr.	Heiti	Lýsing	Skilyrði fyrir notkun	Lykilmæliþættir	Sértækar kröfur í II. kafla þessa viðauka
3	Vatnsbað	Rafstraumur er látinn fara með vatnsbaði gegnum allan skrokkinn og þannig kemur fram almenn flogaveikivirkni á heilariti og hjartað kann að flökta eða stöðvast. Einföld deyfing nema þegar tíðnin jafngildir eða er minni en 50 Hz.	Alifuglar. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Lágmarksrafstraumur (A eða mA). Lágmarksspenna (V). Hámarkstíðni (Hz). Tíðni kvörðunar á búnaðinum. Komið í veg fyrir raflost áður en deyfing fer fram. Dregið sem mest úr sársauka við setningu í upphengjur. Kjörmýting straumhlaupsins. Hámarkstími sem dýr eru í upphengjum áður en þeim er dýft í vatnsbaðið. Lágmarkstími sem straumur er látinn fara í gegnum hvert dýr. Fuglunum er dýft í vatnsbaðið upp að neðsta hluta vængs. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar/aflifunar (sek), þegar tíðni er yfir 50 Hz.	Liður 6.

Tafla 3 — aðferðir þar sem gas er notað

Nr.	Heiti	Lýsing	Skilyrði fyrir notkun	Lykilmæliþættir	Sértækar kröfur í II. kafla þessa viðauka
1	Koltvísýringur í miklum styrk	Dýr, sem eru með meðvitund, eru beint eða smám saman látin verða fyrir váhrifum af gasblöndu sem inniheldur meira en 40% af koltvísýringi. Þessari aðferð má beita í gryfjum, göngum, gámum eða byggingum sem áður hafa verið gerðar loftþéttar. Einföld deyfing þegar um er að ræða slátrun svína.	Svín, dýr af marðarætt, loðkanínur, alifuglar að undanskildum öndum og gæsnum. Eingöngu slátrun að því er varðar svín. Aðrar aðstæður en slátrun að því er varðar alifugla, dýr af marðarætt, loðkanínur, svín.	Styrkur koltvísýrings. Tími sem váhrif standa yfir. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar (sek), þegar um er að ræða einfalda deyfingu. Gæði gassins. Hitastig gassins.	Liður 7. Liður 8.
2	Koltvísýringur í tveimur áföngum	Dýr, sem eru með meðvitund, eru fyrst látin verða fyrir váhrifum af gasblöndu sem inniheldur allt að 40% af koltvísýringi og því næst, eftir að dýrin hafa misst meðvitund, af gasblöndu með meiri styrk koltvísýrings.	Alifuglar Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður	Styrkur koltvísýrings. Tími sem váhrif standa yfir. Gæði gassins. Hitastig gassins.	Á ekki við.

Nr.	Heiti	Lýsing	Skilyrði fyrir notkun	Lykilmælipættir	Sértækar kröfur í II. kafla þessa viðauka
3	Koltvísýringur ásamt óhvarfgjörnum gastegundum	Dýr, sem eru með meðvitund, eru látin verða fyrir váhrifum af gasblöndu, sem inniheldur allt að 40% af koltvísýringi ásamt óhvarfgjörnum gastegundum, sem veldur súrefnisskort. Þessari aðferð má beita í gryfjum, sekkjum, göngum, gámum eða byggingum sem áður hafa verið gerðar loftþéttar. Einföld deyfing fyrir svín ef váhrifin af a.m.k. 30% koltvísýringi standa yfir í innan við 7 mínútur. Einföld deyfing fyrir alifugla ef heildarváhrifin af a.m.k. 30% koltvísýringi standa yfir í innan við 3 mínútur.	Svín og alifuglar. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Styrkur koltvísýrings. Tími sem váhrif standa yfir. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar/aflifunar (sek), þegar um er að ræða einfalda deyfingu. Gæði gassins. Hitastig gassins. Styrkur súrefnis.	Liður 8.
4	Óhvarfgjarnar gastegundir	Dýr, sem eru með meðvitund, eru beint eða smám saman látin verða fyrir váhrifum af blöndu óhvarfgjarnra gastegunda, t.d. argons eða köfnunarefnis, sem veldur súrefnisskort. Þessari aðferð má beita í gryfjum, sekkjum, göngum, gámum eða byggingum sem áður hafa verið gerðar loftþéttar. Einföld deyfing þegar um er að ræða slátrun svína. Einföld deyfing fyrir alifugla ef váhrifin af súrefnisskortu standa yfir í innan við 3 mínútur.	Svín og alifuglar. Slátrun, niðurskurður og aðrar aðstæður.	Styrkur súrefnis. Tími sem váhrif standa yfir. Gæði gassins. Hámarkstími milli deyfingar og blóðtæmingar/aflifunar (sek), þegar um er að ræða einfalda deyfingu. Hitastig gassins.	Liður 8.
5	Kolsýringur (hreinn kolsýringur)	Dýr, sem eru með meðvitund, eru látin verða fyrir váhrifum af gasblöndu sem inniheldur meira en 4% af kolsýringi.	Loðdýr, alifuglar og smágrísir. Aðrar aðstæður en slátrun.	Gæði gassins. Styrkur kolsýringsins. Tími sem váhrif standa yfir. Hitastig gassins.	Liður 9.1., 9.2. og 9.3.
6	Kolsýringur ásamt öðrum gastegundum	Dýr, sem eru með meðvitund, eru látin verða fyrir váhrifum af gasblöndu sem inniheldur meira en 1% af kolsýringi ásamt öðrum eitruðum gastegundum.	Loðdýr, alifuglar og smágrísir. Aðrar aðstæður en slátrun.	Styrkur kolsýringsins. Tími sem váhrif standa yfir. Hitastig gassins. Síun útblásturslofts úr vél.	Liður 9.

Tafla 4 — Aðrar aðferðir

Nr.	Heiti	Lýsing	Skilyrði fyrir notkun	Lykilmæliþættir	Sértækar kröfur í II. kafla þessa viðauka
1	Banvæn innsprautun	Missir meðvitundar og sársaukaskyns, fylgt eftir með endanlegum dauða sem valdið er með innsprautun dýralyfja.	Allar tegundir. Aðrar aðstæður en slátrun.	Tegund innsprautunar. Notkun viðurkenndra lyfja.	Á ekki við.

II. KAFLI

Sértækar kröfur er varða tilteknar aðferðir

1. *Tæki með pinna sem gengur ekki inn í heilann*

Þegar þessi aðferð er notuð skulu rekstraraðilar sjá til þess að hausjúpan brotni ekki.

Þessa aðferð skal einungis nota á jörturdýr með minni lífþyngd en 10 kg.

2. *Mölung*

Með þessari aðferð skal tryggja að dýrin séu möluð tafarlaust og deyi samstundis. Búnaðurinn skal innihalda vélknúin hnífslöð sem snúast hratt eða útstæða hluta úr pólýstýreni. Afköst tækisins skulu vera nógu mikil til að tryggja að öll dýr séu aflífud þegar í stað, jafnvel þótt um mörg dýr sé að ræða.

3. *Snúid úr hálslið og högg á hausinn*

Ekki skal nota þessar aðferðir sem venjubundnar aðferðir heldur einungis ef engar aðrar deyfingaraðferðir eru í boði.

Þessar aðferðir skal ekki nota í sláturhúsum nema sem varaaðferðir til deyfingar.

Hver einstaklingur má að hámarki aflífa sjötíu dýr á dag með handafli með því að snúa þau úr hálsliðnum eða með höggi á hausinn.

Ekki skal snúa dýr, sem eru með meiri lífþyngd en þrjú kílógrömm, úr hálsliðnum með handafli.

4. *Deyfing með rafstraumi sem fer einungis í gegnum hausinn*

4.1. Þegar deyfing fer fram með rafstraumi, sem fer einungis í gegnum hausinn, skulu rafskautin aðlöguð að stærð dýrsins og sett á báðar hliðar hausjúpunnar þannig að straumurinn fari í gegnum heilann.

4.2. Deyfing með rafstraumi, sem fer einungis í gegnum hausinn, skal fara fram í samræmi við lágmarksrafstrauminn sem settur er fram í töflu 1.

Tafla 1 — Lágmarksrafstraumur fyrir deyfingu með rafstraumi sem fer einungis í gegnum hausinn

Flokkur dýra	Nautgripir, 6 mánaða eða eldri	Nautgripir yngri en 6 mánaða	Sauðfé og geitur	Svín	Kjúklingar	Kalkúnar
Lágmarksrafstraumur	1,28 A	1,25 A	1,00 A	1,30 A	240 mA	400 mA

5. *Deyfing með rafstraumi sem er leiddur í gegnum dýrið frá haus til skrokks*

5.1. Sauðfé, geitur og svín.

Lágmarksrafstraumur fyrir deyfingu með rafstraumi, sem er leiddur í gegnum dýrið frá haus til skrokks, skal vera 1 amper fyrir sauðfé og 1,30 amper fyrir svín.

5.2. Refir

Rafskaut skulu sett í munn og endaparm, með straumstyrk sem nemur að lágmarki 0,3 amperum og spennu sem nemur að lágmarki 110 voltum, í a.m.k. þrjár sekúndur.

5.3. Loðkanínur

Rafskaut skulu sett á eyra og skott, með straumstyrk sem nemur að lágmarki 0,57 amperum, í a.m.k. 60 sekúndur.

6. *Deyfing alifugla með rafmagn í vatnsbaði*

6.1. Ekki skal setja dýr í upphengjur ef þau eru of smávaxin fyrir vatnsbaðið eða ef upphengjur eru líklegar til að valda sársauka eða auka sársauka sem fyrir er (t.d. hjá dýrum sem eru sýnilega særð). Í slíkum tilvikum skulu þau aflífuð með annarri aðferð.

6.2. Upphengjur skulu vera blautar áður en lifandi fuglar eru settir í þær og rafstraumur sendur í gegnum þá. Fuglar skulu hengdir upp á báðum fótleggjum.

6.3. Að því er varðar dýr sem um getur í töflu 2 skal deyfing í vatnsbaði fara fram í samræmi við þann lágmarksrafstraum sem þar er mælt fyrir um og rafstraumnum skal beitt á dýrin í a.m.k. fjórar sekúndur.

Tafla 2 — Kröfur varðandi rafmagn í bánaði til deyfingar í vatnsbaði
(meðaltalsgildi fyrir hvert dýr)

Tíðni (Hz)	Kjúklingar	Kalkúnar	Endur og gæsir	Kornhænur
< 200 Hz	100 mA	250 mA	130 mA	45 mA
200 til 400 Hz	150 mA	400 mA	Ekki heimilt	Ekki heimilt
400 til 1500 Hz	200 mA	400 mA	Ekki heimilt	Ekki heimilt

7. *Koltvísýringur í miklum styrk*

Þegar um er að ræða svín, dýr af marðarætt og loðkanínur skal nota koltvísýring í styrkleika sem nemur a.m.k. 80%.

8. *Koltvísýringur, notkun óhvarfgjarnra gastegunda eða samsetninga slíkra gasblandna*

Gasið má aldrei berast þannig inn í klefann eða á hvern þann stað þar sem á að deyfja dýrin og aflífa að það gæti valdið brunasárum eða streitu vegna frosts eða skorts á raka.

9. *Kolsýringur (hrein kolsýringur eða ásamt öðrum gastegundum)*

9.1. Dýrin skulu vera undir sjónrænu eftirliti öllum stundum.

9.2. Þau skulu sett inn eitt í einu og tryggja skal að áður en næsta dýr er sett inn sé dýrið á undan meðvitundarlaust eða dauðt.

9.3. Dýrin skulu höfð í klefanum þar til þau eru dauð.

9.4. Nota má gas, sem framleitt er í vél sem er sérstaklega aðlöguð til aflífunar dýra, að því tilskildu að aðilinn sem ber ábyrgð á aflífuninni hafi fyrst gengið úr skugga um að gasið sem notað er:

- a) sé nógu vel kælt,
- b) sé nógu vel síað,
- c) innihaldi enga ertandi efnisþætti eða ertandi gas.

Vélin skal prófuð árlega áður en aflífun dýra fer fram.

9.5. Dýrin skulu ekki sett í klefann fyrr en lágmarksstyrkleika kolsýrings hefur verið náð.

—

*II. VIÐAUKI***SKIPULAG, BYGGING OG BÚNAÐUR SLÁTURHÚSA**

(sem um getur í 14. gr.)

1. Öll aðstaða til biðvörslu

1.1. Loftræstikerfi skulu hönnuð, byggð og þeim viðhaldið þannig að velferð dýranna sé tryggð öllum stundum, að teknu tilliti til allra veðurskilyrða sem búast má við.

1.2. Ef notuð er vélknúin loftræsting skal vera til staðar viðvörunar- og varakerfi sem hægt er að grípa til ef bilun verður.

1.3. Hönnun og bygging aðstöðu til biðvörslu skal miða að því að lágmarka áhættu á því að dýrin skaðist og á skyndilegum hávaða.

1.4. Hönnun og bygging aðstöðu til biðvörslu skal miða að því að auðvelda skoðun á dýrunum. Láta skal í té nægilega fasta eða færanlega lýsingu til að hægt sé að skoða dýrin hvenær sem er.

2. Aðstaða til biðvörslu fyrir dýr sem eru ekki afhent í gámum

2.1. Stíur, gangar og rekstrargangar skulu hannaðir og byggðir þannig að:

a) dýrin geti hreyft sig óhindrað í þá átt sem þörf er á í samræmi við atferliseiginleika sína og án truflana,

b) svín eða sauðfé geti gengið hlið við hlið, nema þegar um er að ræða rekstrarganga sem liggja að skorðunarbúnaði.

2.2. Skábrautir og brýr skulu búnar hliðarvörn til að tryggja að dýr geti ekki fallið af þeim.

2.3. Brynningarkerfi í stíum skal þannig hannað, byggt og haldið við að öll dýr hafi ætíð aðgang að hreinu vatni án þess að það valdi þeim skaða eða hamli hreyfingum þeirra.

2.4. Þegar biðstía er notuð skal hún byggð með flötu gólfi og sterkum hliðum á milli geymslustíanna og rekstrargangsins, sem liggur þangað sem deyfing fer fram, og hönnuð þannig að dýrin geti ekki fest sig eða önnur dýr traðkað á þeim.

2.5. Gólf skulu lögð og þeim viðhaldið þannig að lágmarksáhætta sé á því að dýrin renni til, detti eða skaðist á fótum.

2.6. Ef sláturhús eru með aðstöðu til biðvörslu utan dýra, án skýlis eða skugga frá náttúrunnar hendi, skal útbúa skjól gegn slæmum veðurskilyrðum. Þegar slíkt skjól er ekki til staðar skal ekki nota slíka biðvörsluaðstöðu við slæm veðurskilyrði. Ef náttúruleg vatnslind er ekki til staðar skal útbúa brynningaraðstöðu.

3. Skorðunarbúnaður og -aðstaða

3.1. Hönnun, bygging og viðhald skorðunarbúnaðar og -aðstöðu skal miða að því að:

a) deyfingar- eða aflifunaraðferð verði sem best beitt,

b) koma í veg fyrir að dýr skaðist eða merjist,

c) dýrin betjist sem minnst um og gefi frá sér sem minnst hljóð þegar þau eru skorðuð,

d) lágmarka þann tíma sem þau eru skorðuð.

3.2. Þegar um er að ræða nautgripi skulu banabox, þegar notuð er loftknúin pinnabyssa, hafa sérstakan búnað sem hamlar höfuðhreyfingum dýrsins bæði til hliðanna og upp og niður.

4. Rafrænn deyfingarbúnaður (að undanskildum búnaði til deyfingar í vatnsbaði)

4.1. Rafrænn deyfingarbúnaður skal búinn tæki sem birtir og skráir upplýsingar um rafrænu lykilmæliþættina fyrir hvert dýr sem er deyft. Tækið skal staðsett þannig að það sé vel sýnilegt starfsfólkinu og gefi frá sér greinilegt ljós- og hljóðmerki til viðvörunar ef váhrifa gætir skemur en krafist er. Þessar skrár skulu varðveittar í a.m.k. eitt ár.

4.2. Sjálfvirkur, rafrænn deyfingarbúnaður, sem er notaður í tengslum við skorðunarbúnað, skal gefa stöðugan rafstraum.

5. *Búnaður til deyfingar í vatnsbaði*

5.1. Upphengjur skulu hannaðar og staðsettar þannig að fuglar sem hanga í þeim rekist ekki á neinar hindranir og verði fyrir sem minnstri röskun.

5.2. Upphengjur skulu hannaðar þannig að fuglar sem hengdir eru í þær hangi ekki uppi með meðvitund lengur en í eina mínútu. Þegar um er að ræða endur, gæsir og kalkúna skulu fuglarnir ekki hanga uppi með meðvitund lengur en í tvær mínútur.

5.3. Aðgangur skal vera greiður að öllu upphengjufæribandinu, alveg að staðnum þar sem fuglarnir eru settir í kalónunartankinn, svo hægt sé að fjarlægja dýr úr sláturlínunni ef nauðsyn krefur.

5.4. Stærð og lögun málmupphengjanna skal vera í samræmi við stærð fótleggjanna á alifuglunum sem á að slátra þannig að hægt sé að koma þeim í snertingu við rafmagn án þess að það valdi þeim sársauka.

5.5. Búnaðurinn til deyfingar í vatnsbaði skal búinn rafeinangraðri skábraut við inngönguleið og hannaður og viðhaldið þannig að komið sé í veg fyrir að vatn flæði upp úr við innganginn.

5.6. Vatnsbaðið skal hannað þannig að auðvelt sé að breyta því hversu djúpt fuglunum er dýft í það.

5.7. Rafskautin í búnaði til deyfingar í vatnsbaði skulu liggja eftir vatnsbaðinu endilöngu. Vatnsbaðið skal hannað og því viðhaldið þannig að þegar upphengjurnar færast yfir vatnið eru þeir samfleytt í snertingu við jarðtengda stöng.

5.8. Til þess að róa fuglana skal nota búnað, sem er í snertingu við bringu fuglanna, allt frá staðnum þar sem þeir eru hengdir upp og þangað til þeim er dýft í vatnsbaðið.

5.9. Búnaður til deyfingar í vatnsbaði skal vera aðgengilegur til að hægt sé að blóðtæma fugla sem hafa verið deyfðir en eru áfram í vatnsbaðinu vegna bilunar eða tafa á línunni.

5.10. Búnaður til deyfingar í vatnsbaði skal búinn tæki sem birtir og skráir upplýsingar um rafrænu lykilmæliphættina sem notaðir eru. Þessar skrár skulu varðveittar í a.m.k. eitt ár.

6. *Búnaður til deyfingar svína og alifugla með gasi*

6.1. Búnaður til deyfingar með gasi, þ.m.t. færribönd, skal hannaður og byggður með það í huga að:

- a) deyfingu með gasi verði sem best beitt,
- b) koma í veg fyrir að dýr skaðist eða merjist,
- c) dýrin berjist sem minnst um og gefi frá sér sem minnst hljóð þegar þau eru skorðuð.

6.2. Búnaður til deyfingar með gasi skal þannig búinn að hann mæli, birti og skrái stöðugt styrk gassins og tímalengd váhrifa og gefi frá sér auðséd og auðheyranlegt viðvörumerki ef styrkur gassins fer undir þau mörk sem krafist er. Tækið skal staðsett þannig að starfsfólk sjái það greinilega. Þessar skrár skulu varðveittar í a.m.k. eitt ár.

6.3. Búnaður til deyfingar með gasi skal hannaður þannig að dýrin geti lagst niður án þess að liggja ofan á hvert öðru, jafnvel þegar tækið er notað við mestu, leyfilegu afköst.

III. VIÐAUKI

STARFSREGLUR FYRIR SLÁTURHÚS

(sem um getur í 15. gr.)

1. *Koma, flutningur og meðhöndlun dýra*

1.1. Velferðarfulltrúi dýra eða aðili sem er ábyrgur milliliðalaust gagnvart honum skal leggja kerfisbundið mat á velferðarskilyrði hversrar sendingar af dýrum við komu þeirra til að greina forgangsatríði, einkum með því að ákvarða hvaða dýr hafi sértækar velferðarþarfir og samsvarandi ráðstafanir sem grípa skal til.

1.2. Dýr skulu affermd eins fljótt og auðið er eftir komu þeirra og síðan slátrað tafarlaust.

Spendýrum, að undanskildum kaninum og hérum, sem eru ekki flutt beint til slátrunarstaðarins við komu þeirra, skal komið fyrir í aðstöðu til biðvörslu.

Dýr, sem ekki er búið að slátra innan tólf klukkustunda eftir komu þeirra, skal fôðra og gefa þeim síðan takmarkað magn fôðurs með viðeigandi millibili. Í slíkum tilvikum skal dýrunum séð fyrir viðeigandi magni af undirburðarefni eða ígildi þess sem tryggir viðeigandi þægindi með tilliti til dýrategundarinnar og fjölda dýra sem um er að ræða. Þetta efni skal tryggja skilvirkt frárennsli eða viðeigandi ísog þvags og saurs.

1.3. Gámum, sem dýr eru flutt í, skal haldið í góðu ástandi og þeir meðhöndlaðir af varúð, einkum ef þeir eru með gataðan eða sveigjanlegan botn og:

- a) ekki skal kasta þeim, láta þá falla, eða velta þeim á hliðina,
- b) ef unnt er skal ferma þá og afferma lárétt og með vélrænum hætti.

Ef mögulegt er skal afferma dýr eitt í einu.

1.4. Þegar gámum er staflað ofan á hvern annan skal gera nauðsynlegar varúðarráðstafanir:

- a) til að takmarka að þvag og saur leki á dýr sem eru staðsett þar fyrir neðan,
- b) til að tryggja stöðugleika gámanna,
- c) til að tryggja að ekkert hindri loftræstingu.

1.5. Að því er varðar slátrun þá skulu dýr sem ekki hafa verið vanin undan, mjólkandi mjólkurdýr, kvendýr sem hafa átt afkvæmi meðan á flutningi stóð eða dýr sem eru flutt í gámum hafa forgang umfram aðrar tegundir dýra. Ef slíkt er ekki mögulegt skal gera ráðstafanir til að létta af þeim þjáningum, einkum með því að:

- a) mjólka mjólkurdýr á a.m.k. 12 tíma fresti,
- b) sjá til þess að viðeigandi skilyrði séu til mjólkurgjafar og velferðar nýfædds dýrs ef um er að ræða kvendýr sem hefur átt afkvæmi,
- c) brynna dýrum sem eru afhent í gámum.

1.6. Spendýr, að undanskildum kaninum og hérum, sem eru ekki flutt beint til slátrunarstaðarins eftir affermingu, skulu hafa aðgang að drykkjarvatni öllum stundum úr viðeigandi aðstöðu.

1.7. Tryggja skal stöðugt streymi dýra til deyfingar og aflifunar til að koma í veg fyrir að starfsfólk sem meðhöndlar dýr þurfi að reka dýr í flýti úr geymslustiunum.

1.8. Lagt er bann við því:

- a) að berja dýrin eða sparka í þau,

- b) að beita þrýstingi á sérstaklega viðkvæm svæði skrokksins þannig að það valdi dýrinu óþarfa sársauka eða þjáningu,
- c) að lyfta dýrunum eða draga þau á hausnum, eyrunum, hornunum, fótleggjunum, halanum eða reyfinu eða meðhöndla þau þannig að það valdi þeim sársauka eða þjáningu.

Bannið við því að lyfta dýrum á fótleggjunum skal þó ekki gilda um alifugla, kanínur og héra,

- d) að nota broddstafi eða önnur áhöld með hvössum oddi,
- e) að snúa upp á, kremja eða brjóta hala dýranna eða grípa í augntóftir þeirra.

1.9. Forðast skal eins og kostur er notkun tækja sem eru notuð til að gefa rafstuð. Í öllum tilvikum skal einungis nota slík tæki á fullorðna nautgripi og fullorðin svín sem ekki vilja hreyfa sig og því aðeins að dýrin hafi rými framundan til að færa sig áfram. Rafstuðin skulu ekki vara lengur en í eina sekúndu, koma með nægilega löngu millibili og skulu einungis gefin á lend. Ekki skal gefa endurtekin högg ef dýrið bregst ekki við.

1.10. Dýr skal ekki tjóðra á hornunum eða nefhringjunum og ekki skal binda fótleggi þeirra saman. Þegar nauðsynlegt er að tjóðra dýr skulu reipi, tjóður eða önnur áhöld sem notuð eru:

- a) vera nógu sterk til að þau geti ekki slitnað,
- b) vera þannig að dýrin geti lagst niður og étið og drukkið ef nauðsyn krefur og
- c) hönnuð til að útiloka hættu á því að dýrin kyrkist eða slasist og þannig að auðvelt sé að losa þau.

1.11. Dýr sem geta ekki gengið skulu ekki dregin að slátrunarstaðnum heldur aflífuð þar sem þau liggja.

2. Viðbótarreglur um spendýr í biðvörslu (að undanskildum kaninum og hérum)

2.1. Hvert dýr skal hafa nægilegt rými til að standa upp, leggjast niður og, nema þegar um er að ræða nautgripi sem eru geymdir hver í sínu lagi, snúa sér við.

2.2. Dýr skulu haldin á öruggan hátt í biðvörsluaðstöðunni og gera skal ráðstafanir til að koma í veg fyrir að þau sleppi og vernda þau gegn rándýrum.

2.3. Við hverja stíu skal tilgreina komudag og -tíma greinilega á skilti og, nema þegar um er að ræða nautgripi sem eru geymdir hver í sínu lagi, hámarksfjölda dýra sem má hýsa þar.

2.4. Á hverjum degi sem sláturhúsið er starfrækt skal, áður en dýr koma þangað, undirbúa einangrunarstíur fyrir dýr sem þurfa sérstaka umönnun og þær hafðar til taks til tafarlausrar notkunar.

2.5. Velferðarfulltrúi dýra eða aðili sem býr yfir viðeigandi hæfni skal reglulega hafa eftirlit með almennu ástandi og heilbrigðisástandi dýra í biðvörslu.

3. Blóðtæming dýra

3.1. Ef sami starfsmaður sér um að deyfa, setja í upphengjur, hifa upp og blóðtæma dýr skal hann ljúka öllum þeim aðgerðum á sérhverju dýri áður en hann hefst handa við það næsta.

3.2. Þegar um er að ræða einfalda deyfingu eða slátrun í samræmi við 4. mgr. 4. gr., skal skera á hálsslagæðarnar tvær á kerfisbundinn hátt eða á æðarnar sem þær liggja frá. Raförvun skal einungis fara fram þegar gengið hefur verið úr skugga um að dýrið sé meðvitundarlaust. Frekari snyrting eða kalónun skal einungis fara fram þegar gengið hefur verið úr skugga um að dýrið sé ekki með lífsmarki.

3.3. Ekki skal slátra fuglum með sjálfvirkum hálsskurði nema hægt sé að ganga úr skugga um hvort búnaðurinn hafi skorið á báðar blóðæðar á skilvirkan hátt. Ef hálsskurðurinn hefur ekki verið skilvirkur skal fuglinum slátrað tafarlaust.

IV. VIÐAUKI

AÐGERÐIR VIÐ SLÁTRUN OG SAMSVARANDI KRÖFUR Í HÆFISPRÓFI

(sem um getur í 21. gr.)

Slátrunaðgerðir sem taldar eru upp í 2. mgr. 7. gr.	Viðfangsefni í hæfisprófi
Allar aðgerðir sem taldar eru upp í a- til g-lið 2. mgr. 7. gr.	Atferli dýra, þjáning dýra, meðvitund og sársaukaskyn, streita hjá dýrum.
Meðhöndlun og umönnun dýra áður en þau eru skorðuð,	Hagnýtir þættir varðandi meðhöndlun og skorðun dýra.
Skorðun dýra í þeim tilgangi að deyfa eða aflífa þau,	Þekking á fyrirmælum framleiðenda um tegund skorðunarbúnaðar sem notaður er við vélræna festingu.
Deyfing dýra.	Hagnýtir þættir varðandi deyfingaraðferðir og þekking á fyrirmælum framleiðenda um tegund deyfingarbúnaðar sem er notaður. Varaaðferðir til deyfingar og/eða aflífunar. Almennt viðhald og hreinsun deyfingar- og/eða aflífunarbúnaðar.
Mat á skilvirkni deyfingar.	Vöktun á skilvirkni deyfingar. Varaaðferðir til deyfingar og/eða aflífunar.
Að setja dýr í upphengjur eða hífa upp lifandi dýr,	Hagnýtir þættir varðandi meðhöndlun og skorðun dýra. Vöktun á skilvirkni deyfingar.
Blóðtæming lifandi dýra.	Vöktun á skilvirkni deyfingar og því að dýr séu ekki með lífsmarki. Varaaðferðir til deyfingar og/eða aflífunar. Viðeigandi notkun og viðhald hnífa til blóðtæmingar.
Slátrun í samræmi við 4. mgr. 4. gr.	Viðeigandi notkun og viðhald hnífa til blóðtæmingar. Vöktun á því að dýr séu ekki með lífsmarki.
Aflífunaraðgerðir sem taldar eru upp í 3. mgr. 7. gr.	Viðfangsefni í hæfisprófi
Aflífun loðdýra.	Hagnýtir þættir varðandi meðhöndlun og skorðun dýra. Hagnýtir þættir varðandi deyfingaraðferðir og þekking á fyrirmælum framleiðenda um deyfingarbúnað. Varaaðferðir til deyfingar og/eða aflífunar. Vöktun á skilvirkni deyfingar og staðfesting á dauða. Almennt viðhald og hreinsun deyfingar- og/eða aflífunarbúnaðar.